

Seimo Kronika

Rengia
Lietuvos Respublikos
Seimo Spaudos tarnyba

Savaitinis žurnalas
ISSN 1392-1568

Nr. 23

(162)

2000 m. rugsėjo 18 d.

**PRASIDĖJO IX (RUDENS) EILINĖ,
PASKUTINĖ ŠIOS KADENCIJOS SEIMO
SESIJA**

TURINYS

PLENARINIAI POSĖDŽIAI	1301
KOMITETAI	1315
VALDYBA	1319
Paaikškinimas dėl informavimo apie Seimo darbą	1320
Apie parlamentarų darbo apmokėjimą bei išeitines pašalpas	1320
SEIMO PIRMININKAS	1321
NATO parlamentinės Asamblėjos delegacijos vizitas	
Seimo Pirmininko atstovės spaudai 2000 m. rugsėjo 11 d. pranešimas	
Seimo Pirmininko atstovės spaudai 2000 m. rugsėjo 12 d. pranešimas	
Austrijos Respublikos Nacionalinės Tarybos Pirmininko vizitas	
V.Landsbergis priėmė naująjį Nepaprastąjį ir įgaliotąjį JAV ambasadorių Lietuvoje	
Seimo Pirmininko atstovės spaudai 2000 m. rugsėjo 13 d. pranešimas	
Atidedamas Seimo Pirmininko darbo vizitas į Estiją	
Aptartos ES plėtros problemos	
TARPTAUTINIAI RYŠIAI	
Užsienio šalių delegacijų vizitai	1326
Seimo delegacijų, atstovų vizitai į užsienį	1326
Parlamentarų vizitas Lenkijoje	1327
Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentacijos centro seminaras	1327
Seminaras Seimo kanceliarijos darbuotojams Danijoje	1329
SEIMO PRIIMAMAJAME	1331
SPAUDOS KONFERENCIJOS	1333
Paaikškinimas dėl Kinijos LR Liaudies atstovų susirinkimo Nuolatinio komiteto pirmininko Li Peno vizito	1337
Vilniaus dailės akademijos studentų darbų paroda	1338
Austrijos Respublikos parlamento paroda	1338

Seimo Kronika Nr. 23 (162) 2000 m. rugsėjo 18 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO SPAUDOS TARNYBA

Gedimino pr. 53, 2002 Vilnius. www.lrs.lt.

Vadovas **Andrius Vaišnys**, tel.: 396201

vyriausioji konsultantė Laima Šandarienė, tel.: 396202; *dizainerė* Stanislava Autukienė, tel.: 396204;

fotografas-redaktorius Gintaras Mačiulis, tel.: 396209;

vyresnieji konsultantai: Jolanta Anskaitienė, tel.: 396203; Valdas Sinkevičius, tel.: 396666

redaktorius Paulius Ališauskas, tel.: 396207; *konsultantės*: Gabrielė Jansienė, tel.: 396205; Vida Nacickaitė, tel.: 396206;

sekretorė Eglė Šimkevičiūtė, tel.: 396666

Spausdino „Biznio mašinų kompanijos“ spaustuvė. 5 leid. apsk. I. Tiražas 500 egz.

Plenariniai posėdžiai

IX (RUDENS) SESIJA

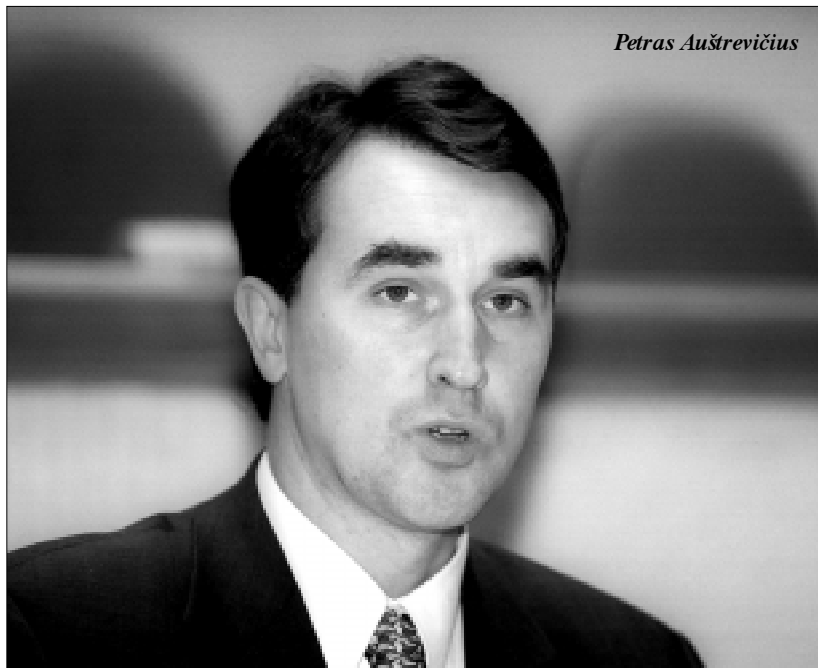
2000 m. rugsėjo 10 d. (sekmadienis)

Rugsėjo 10 d., kaip numatyta Konstitucijoje, prasidėjo eilinė, šios kadencijos Seimui paskutinė, IX (rudens) sesija. Ta proga Seimo Pirmininkas **Vytautas Landsbergis** palinkėjo parlamentarams vaisingo darbo ir sėkmės naujo Seimo rinkimuose.

Pateikti projektai

–Seimo kancleris **Jurgis Razma** pateikė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IX (rudens) sesijos darbų programos“ projektą Nr.P–2831.

Pranešėjas atkreipė dėmesį, kad bene daugiausia projektų teikiama siekiant įgyvendinti teisinės sistemos reformą. Tarp jų – naujojo Baudžiamojo kodekso, Administracinių bylų teisenos, Operatyvinės veiklos įstatymų projektai. Mokesčių ir finansų srityje Seimo kancleris išskyrė Lietuvos banko įstatymo projektą, pramonės ir energetikos – Įmonių bankroto, transporto – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektą ir kt.

Petras Auštrevičius

Vyriausybės teikiamus projektus taip pat komentavo Vyriausybės kancleris **Petras Auštrevičius**.

Seimo nutarimo projektui po pateikimo pritarta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. Svarstymas Seimo plenariniame posėdyje – 2000 09 12.

–Muitinės departamento direktorius **Valerijonas Valickas** pateikė Tarnybos Lietuvos Respublikos muitinėje statuto patvirtinimo įstatymo projektą Nr.P–2813.

Projektui po pateikimo pritar-ta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu šiam įstatymo projektui svarstyti paskirtas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomais – Teisės ir teisėtarkos bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetai.** Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 10 03.

–Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas **Albertas Šimėnas** pateikė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 2, 3, 4, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 6, 40, 41, 43 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, papildymo 12(1) straipsniu ir II skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo 11, 13, 18, 19, 21, 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr.P–2829;

–Seimo narys **Stasys Malkevičius** pateikė:

–Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 2, 3, 4, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 6, 40, 41, 43 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, įstatymo papildymo 12(1) straipsniu ir II skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo 14, 15, 22, 23, 24, 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr.P–2829(A);

–Saugios laivybos įstatymo 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr.P–2835;

–Prekybinės laivybos įstatymo 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 49, 55, 58, 59, 75, 78, 81, 82 straipsnių pa-

*Seimo nariai Mykolas Pronckus, Petras Papovas
ir Juozas Bernatonis*

keitimo ir papildymo, 10, 53, 54, 56 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir devintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr.P-2836;

–Vidaus vandenų transporto kodekso 3, 4, 7, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 26, 27, 40, 41, 42, 47 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 4(1) straipsniu įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr.P-2837;

–Hipotekos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr.P-2838;

–Muitinės kodekso 2, 38, 39, 113, 125, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 178, 186, 189, 221 str. pakeitimo ir papildymo ir XII skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr.P-2839.

Kaip žinoma, 2000 06 29 Seimas priėmė šešis įstatymus, susijusius su Klaipėdos valstybinio jūrų uosto statusu bei veikla. Nesutikdamas su kai kuriomis nuostatomis, Respublikos Prezidentas šiuos įstatymus gražino Seimui pakartotinai svarstyti. 2000 08 29 parlamentas įstatymus priėmė su visomis Respublikos Prezidento teiktomis pataisomis, tačiau buvo sutarta, kad artimiausiu metu bus teikiamos šių įstatymų pataisos.

Projektai Nr.P-2835, Nr.P-2829, Nr.P-2829(A) bei juos lydintys, anot pranešėjų, teikiami pasiekus susitarimą su Prezidentu. Be kitų nuostatų, siūloma, kad įstatymai, jei būtų priimti, įsigaliotų nuo 2000 m. spalio 1 d. (vietoj dabar nustatytos 2001 m. liepos 1 d. datos).

Visiems projektams pritarta po pateikimo, nutarta pradėti jų svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu įstatymo projektams svarstyti paskirtas Ekonomikos komitetas.** Svarstymas Seimo plenariniame posėdyje – 2000 09 19.

**2000 m. rugsėjo 12 d.
(antradienis)**

**RYTINIS
PLENARINIS
POSĖDIS**

**Priimtas nutarimas,
įstatymai**

–Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IX (rudens) sesijos darbų programos“. Balsavo: už-39, prieš-1, susilaikė 9.

–1959 metų Europos Tarybos privilegijų ir imunitetų pagrindinio susitarimo trečiojo protokolo ratifikavimo įstatymas. Balsavo: už-64, prieš-0, susilaikė-0.

–1992 metų konvencijos dėl tarpvalstybinių pramoninių avarių poveikio ratifikavimo įstaty-

Seimo nariai Saulius Pečeliūnas, Algis Čaplikas

mas. Balsavo: už–64, prieš–0, susilaikė 0.

–Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 15 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas. Balsavo: už–36, prieš–0, susilaikė 6.

–Mokesčių administravimo įstatymo 25 straipsnio papildymo įstatymas. Balsavo: už–40, prieš–0, susilaikė 5.

–Biudžetinių įstaigų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas. Balsavo: už–41, prieš–0, susilaikė 4.

–Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas. Balsavo: už–35, prieš–0, susilaikė 2.

–Viešųjų įstaigų įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas. Balsavo: už–38, prieš–0, susilaikė 3.

–Administracinių teisės pažeidimų kodekso 173(15), 224, 246(6), 259(1), 281 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas. Balsavo: už–39, prieš–0, susilaikė 1.

–1941 m. birželio 23 d. Lietuvos Laikinosios Vyriausybės priimto ir paskelbto pareiškimo „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ pripažinimo Lietuvos valstybės teisės aktu įstatymas. Balsavo: už–48, prieš–0, susilaikė 3.

Projektas Nr. P – 2731(4)

(su Seimo nario Vytauto Aleksandro Cinausko pataisa)

**1941 M. BIRŽELIO 23 D. LIETUVOS LAIKINOSIOS VYRIAUSYBĖS PAREIŠKIMO
„NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO DEKLARAVIMAS“ PRIPAŽINIMO LIETUVOS
RESPUBLIKOS TEISĖS AKTU
ĮSTATYMAS**

Lietuvos Respublikos Seimas,
konstatuodamas,

kad 1940–1941 metais pirmosios sovietinės okupacijos sąlygomis kūrėsi pogrindinės patriotinės organizacijos, parengusios tautą visuotiniam pasipriešinimui,

kad 1941 m. birželio 23 d. ginkluotas Lietuvos gyventojų sukilimas, pagrindiniu savo tikslu iškėlęs Lietuvos nepriklausomybę, buvo nukreiptas ir prieš sovietinę, ir prieš būsimą nacistinę okupaciją, todėl, okupuojančiai Vokietijai nepripažinus Lietuvos Laikinosios Vyriausybės, patriotinės organizacijos ėmė veikti pogrindyje prieš nacių režimą,

pripažindamas, kad 1941 m. birželio 23 d. ginkluotas Lietuvos sukilimas ir per Kauno radiją paskelbtas Lietuvos Laikinosios Vyriausybės 1941 m. birželio 23 d. pareiškimas „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“, nors liko neįgyvendintas, išreiškė tautos valią atmesti sovietų okupaciją ir atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę,

pabrėždamas 1941 m. birželio 23 d. sukilėlių vardu paskelbto pareiškimo nuostatas, kad nuo 1941 m. birželio 23 d. vėl veikia sovietų okupacinio režimo suspenduota Lietuvos Respublikos Konstitucija ir jos pagrindu yra sudaryta Lietuvos Laikinoji Vyriausybė, svarbą Lietuvos valstybingumo tęstinumo principui, priima šį įstatymą.

1 straipsnis. Pareiškimo „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ pripažinimas Lietuvos Respublikos teisės aktu

Pripažįstamas Lietuvos Respublikos teisės aktu 1941 m. birželio 23 d. Lietuvos Laikinosios Vyriausybės priimtas ir paskelbtas „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimo“ pareiškimas:

„Susidariusi Laikinoji ir naujai atgimstančios Lietuvos vyriausybė šiuo skelbia atstatanti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę. Prieš viso pasaulio tyrają sąžinę jaunoji Lietuvos valstybė entuziastingai pasižada prisidėti prie Europos organizavimo naujais pagrindais. Žiauraus bolševikų teroro iškankinta lietuvių tauta ryžtasi kurti savo ateitį tautiniais vienybės ir socialinio teisingumo pagrindais.“

2 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

Lietuvos Laikinosios Vyriausybės 1941 m. birželio 23 d. priimto, per Kauno radiją paskelbto pareiškimo „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ tekstas yra įrašytas Kauno radiofono garso plokštelėje Decelith 36251, kuri saugoma Lietuvos vaizdo ir garso archyve, saugojimo Nr. 2772.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Audronius Ažubalis, Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis

LIETUVOS ARCHYVŲ DEPARTAMENTAS

LIETUVOS VAIZDO IR GARSO ARCHYVAS

Garso plokštelės teksto nuorašas

NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO DEKLARAVIMAS

„Dėmesio! Dėmesio! Kalba Kaunas! Nepriklausoma Lietuva!
Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas

Susidariusi Laikinoji ir naujai atgimstančios Lietuvos vyriausybė šiuo skelbia atstatanti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę. Prieš viso pasaulio tyrąją sąžinę jaunoji Lietuvos valstybė entuziastingai pasižada prisidėti prie Europos organizavimo naujais pagrindais. Žiauraus bolševikų teroro iškankinta lietuvių tauta ryžtasi kurti savo ateitį tautiniais vienybės ir socialinio teisingumo pagrindais.

Pasirašė Ministeris Pirmininkas Škirpa
Krašto apsaugos ministeris brigados generolas Raštikis
Užsienio reikalų ministeris Skipitis
Finansų ministeris Matulionis
Darbo ministeris daktaras Pajaujis
Pramonės ministeris daktaras inžinierius Damušis
Prekybos ministeris Vytautas Statkus
Žemės ūkio ministeris profesorius Vitkus
Komunalinio ūkio ministeris inžinierius Landsbergis
Valstybės kontrolės – Vainauskas

Skamba Lietuvos Respublikos himnas”.

–**Baudžiamojo kodekso 49 straipsnio pakeitimo ir 212 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas.** Balsavo: už–28, prieš–0, susilaikė 0.

–**Administracinių teisės pažeidimų kodekso 201 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 225 straipsnio pakeitimo įstatymas.** Balsavo: už–31, prieš–0, susilaikė 0.

Baudžiamojo ir Administracinio kodekso pataisomis parlamentas nustatė, kad asmenys, neturintys spaudos pase apie nuolatinę gyvenamąją vietą, nebus traukiami baudžiamajon ir administracinėn atsakomybėn.

–**Baudžiamojo kodekso 49 straipsnio pakeitimo ir 212 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo įgyvendinimo įstatymas.** Balsavo: už–41, prieš–0, susilaikė 0.

–**Garantinio fondo įstatymas.** Balsavo: už–32, prieš–1, susilaikė 7.

Įstatymo tikslas – pagelbėti bankrutavusių ar bankrutuojančių įmonių darbuotojams, kuriems iš Garantinio fondo turėtų būti mokamos nustatyto dydžio išmokos.

Priimtas dokumentas nustato, kad lėšos Garantiniame fonde bus kaupiamos solidarumo principu. Darbdaviai į jį privalės mokėti po

0,2 procento priskaičiuoto darbuotojams darbo užmokesčio. Į jį savo dalį įneš ir valstybė, skirdama pagal atskiras programas lėšas iš Privatizavimo fondo ir biudžeto. Į Garantinį fondą bus priimamos juridinių ir fizinių asmenų savanoriškos įmokos.

Garantiniam fondui, kaip numato įstatymas, vadovaus taryba, kurią sudarys profesinių sąjungų, darbdavių ir Vyriausybės atstovai.

Garantinio fondo įstatymas įsigalios 2000 m. spalio 1 d.

–**Mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas.** Balsavo: už–32, prieš–0, susilaikė 3.

Pritarta po svarstymo

–Valstybės saugumo departamento įstatymo 7, 8 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2655.

–Administracinių ginčų komisijos įstatymo 3, 4, 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2046(2).

–Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 24, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 44, 48, 54, 55, 77, 79, 81, 83, 88, 89, 90, 93, 115, 126, 127, 129, 130, 136, 139, 140, 155, 187, 188, 205, 206, 209, 214, 219, 225 straipsnių ir šeštojo bei trisdešimtojo skirsnų pavadinimo pakeitimo” projektui Nr.P–2548(2).

–Seimo narių darbo sąlygų įstatymo 7, 14, 16, 18, 19 bei 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2549(2).

–Seimo statuto „Dėl Seimo statuto 29, 44 ir 48 straipsnių papildymo” projektui Nr.P–2526(2).

–Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2759.

–Sveikatos sistemos įstatymo 73 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui Nr.P–2760.

Pateikti projektai

–Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras **Jonas Rudalevičius** pateikė Vyriausybės įstatymo 3, 9, 10, 13, 14, 18, 22, 24, 26, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 44 ir 45 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr.P–2830.

Projektui po pateikimo pritar- ta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu šiam įstatymo projektui svarstyti**

Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Jonas Rudalevičius

paskirtas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 10 03.

–Seimo kancleris **Jurgis Razma** pateikė Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr.P–2749.

Projektui po pateikimo pritar- ta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu šiam įstatymo projektui svarstyti paskirtas Teisės ir teisėtvarkos komitetas.** Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 09 26.

–Vidaus reikalų viceministras **Vytautas Markevičius** pateikė Seimo nutarimo „Dėl LR Aukščiausiosios Tarybos nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos emigracijos įstatymo įsigaliojimo” pripažinimo netekusiu galios” projektą Nr.P–2799.

Projektui po pateikimo pritar- ta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu nutarimo projektui svarstyti paskirtas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomu – Užsienio reikalų komitetas.** Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 09 19.

–Ekonomikos komiteto pirmi- ninkas **Albertas Šimėnas** pateikė apskrities valdymo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr.P–2823.

Projektui po pateikimo pritar- ta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu šiam įstatymo projektui svarstyti paskirtas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.** Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 10 03.

Socialinės apsaugos ir darbo vi- ceministras **Alfредas Nazarovas** pateikė:

–Valstybinių socialinio draudi- mo pensijų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr.P–2810.

Šiuo metu valstybinės sociali- no draudimo bazinės pensijos dy- dis negali būti mažesnis kaip 110 procentų minimalaus gyvenimo ly- gio (MGL) dydžio. Bazinės pensi- jos dydį tvirtina Vyriausybė Vals- tybinio socialinio draudimo fondo tarybos teikimu.

Teikiamame projekte siūloma nesieti bazinės pensijos dydžio su MGL. Priėmus šį įstatymo projek- tą, bazinės pensijos dydis būtų tvir- tinamas kartu su Valstybinio socia- linio draudimo fondo biudžetu

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu; bazinės pensijos dydis, patvirtintas minėtu įstatymu, būtų indeksuojamas pagal vartotojų kainų indeksą, kurį skaičiuoja ir kas mėnesį skelbia Statistikos departamentas prie Vyriausybės; bazinės pensijos dydis būtų indeksuojamas Vyriausybės nutarimu, jeigu vartotojų kainų indeksas, skaičiuojant nuo paskutinio bazinės pensijos indeksavimo dienos, yra didesnis negu 1,03; Vyriausybė galėtų laikinai, bet ne ilgiau kaip 6 mėnesius, neindeksuoti valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio.

Dokumentas parengtas vykdant struktūrinio nustatymo paskolos išsipareigojimus Pasaulio bankui.

Projektui po pateikimo pritar-ta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu šiam įstatymo projektui svarstyti paskirtas Socialinių reikalų ir darbo komitetas.** Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 10 03.

–Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 1999 metų valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto vykdymo ataskaitos” projektą Nr.P–2774.

Projektui po pateikimo pritar-ta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu projektui svarstyti paskirtas Socialinių reikalų ir darbo komite-tas, papildomu – Biudžeto ir finansų komitetas.** Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 10 03.

–Šalpos (socialinių) pensijų įstatymo 1, 6, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo 6(1) straipsniu įstatymo projektą Nr.P–2825.

Įstatymo projektu siūloma suteikti teisę gauti šalpos pensiją invalidais tapusių vidurinių, aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų absolventams, kurie po

šių mokyklų baigimo neįsiregistra-vo darbo biržoje bedarbiais dėl to, kad rengėsi stojamiesiems egzami-nams į aukštesniąsias ar aukštąsias mokyklas arba savarankiškai ieško-jo darbo. Šios savarankiškos veiklos laikotarpiu įvykusių nelaimin-gų atsitikimų metu tapę invalidais, minėtieji asmenys šiuo metu neturi teisės gauti šalpos pensijos. Dažniausiai jie taip pat neturi teisės gauti valstybinės socialinio draudi-mo invalidumo pensijos, kadangi neturi valstybinio socialinio pensij-ų draudimo stažo, reikalingo pas-tarajai pensijai skirti.

Be to, priėmus šį dokumentą, teisė gauti šalpos pensiją už kiek-vieno vaiko–invalido ar I grupės in-valido nuo vaikystės slaugą namuose bus suteikta tiems tėvams (globėjams, rūpintojams), kurie slaugo namuose ne vieną, bet du arba tris vaikus–invalidus bei I gru-pės invalidus nuo vaikystės.

Projektui po pateikimo pritar-ta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu šiam įstatymo projektui svarstyti paskirtas Socialinių reikalų ir darbo komitetas.** Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 10 03.

VAKARINIS PLENARINIS POSĖDIS

Pritarta po svarstymo

–Baudžiamojo kodekso projek-tui Nr.P–2143(2).

–Baudžiamojo kodekso išiga-liojimo įstatymo projektui Nr.P–2144(2).

–Administracinių bylų teisenos įstatymo pakeitimo įstatymo projek-tui Nr.P–2590(2).

–Administracinių teismų įstei-gimo 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių pakei-

timo ir papildymo įstatymo projek-tui Nr.P–2591(2).

–Administracinių teismų įstei-gimo įstatymo 2, 3, 4, 5, 6 straips-nių pakeitimo ir papildymo įsta-tymo ir Administracinių bylų teisenos įstatymo pakeitimo įsta-tymo įgyvendinimo tvarkos įstaty-mo projektui Nr.P–2592(2).

–Mokesčių administravimo įstatymo 50, 58 straipsnių pakeiti-mo ir papildymo įstatymo projek-tui Nr.P–2593.

–Administracinių ginčų komi-sijų įstatymo 2, 5, 9, 13, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui Nr.P–2594(2).

–Administracinių teisės pažeidi-mų kodekso 187(2), 253, 256, 292, 293 ir 296 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei 298 ir 300 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įsta-tymo projektui Nr.P–2595(2).

–Civilinio proceso kodekso 136(1) ir 144 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2596(2).

–Konkurencijos įstatymo 19, 27, 28, 29, 38 ir 40 straipsnių pa-keitimo įstatymo projektui Nr.P–2597(2).

–Antidempingo įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projek-tui Nr.P–2598(2).

–Valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projek-tui Nr.P–2599(2).

–Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2600(2).

–Seimo rinkimų įstatymo 21 ir 93 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2601(2).

–Prezidento rinkimų įstatymo 2(1), 32, 34, 72(1) straipsnių pa-

keitimo įstatymo projektui Nr.P-2602(2).

–Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 19 ir 80 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr.P-2603(2).

–Referendumo įstatymo 11, 23(1) straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr.P-2604(2).

–Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr.P-2775(2).

–Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos atlikimų ir fonogramų sutarties ratifikavimo įstatymo projektui Nr.P-2765.

Pateikti projektai

–Seimo narys **Vytautas Pakalniškis** pateikė Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo 2 straipsnio ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektą Nr.P-2854 ir Mokesčių administravimo įstatymo 2, 50, 54, 56, 58 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei 55 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr.P-2855.

Projektams pritarta po pateikimo, nutarta pradėti jų svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu šiems įstatymų projektams svarstyti paskirtas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Papildomu komitetu projektui Nr.P-2855 svarstyti paskirtas Biudžeto ir finansų komitetas.** Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 09 19.

–Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas **Antanas Matulas** pateikė Individualių įmonių atleidimo nuo nesumokėtų privalomojo sveikatos draudimo įmokų ir priskaičiuotų baudų bei delspinigių įstatymo projektą Nr.P-2822.

Projektui po pateikimo pritarta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu šiam**

įstatymo projektui svarstyti paskirtas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomu – Biudžeto ir finansų komitetas. Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 09 26.

–Finansų viceministrė **Violeta Latvienė** pateikė Gyventojų pajamų brangiam turtui įsigyti arba kitų įsigytų bei perleidžiamų lėšų deklaravimo įstatymo 3, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr.P-2710, kurio tikslas – pakeisti nuostatas dėl reikalavimo deklaruoti pajamas kiekvienu atveju, kai įsigijami vertybiniai popieriai. Projekte gyventojams numatyta prievolė deklaruoti pajamas vertybiniais popieriais įsigyti tik pasibaigus kalendoriniams metams.

Projektui po pateikimo pritarta, nutarta pradėti jo svarstymo procedūrą. **Pagrindiniu komitetu šiam įstatymo projektui svarstyti paskirtas Biudžeto ir finansų komitetas.** Preliminari svarstymo Seimo plenariniame posėdyje data – 2000 09 19.

Vyriausybės pusvalandžio metu ūkio ministras **Valentinas Pranas MILAKNIS** pateikė informaciją ir atsakė į parlamentarų klausimus

V.P.MILAKNIS. Gerbiamieji Seimo nariai, suprasdamas šiuo metu Seimo narių įtemptą laiką, vis dėlto drįstu jus sutrukdyti ir trumpai pristatyti šiuo metu priimtas Vyriausybėje keletą programų, kurios turėtų gana didelę įtaką Lietuvos ekonomikos vystymuisi. Aš turiu omenyje eksporto ir smulkaus bei vidutinio verslo strategijas ir jų įgyvendinimo planus.

Prieš tai dar norėčiau pasakyti, kad šiandien baigia savo misiją Tarptautinis valiutos fondas. Jis peržiūrėjo Vyriausybės vykdomos programos pagrindinius aspektus ir teigiamai įvertino visą tą darbą,

susijusį su reformomis, taip pat apklausė privataus verslo atstovus. Kad ir kaip būtų keista, Vyriausybė šiuo metu pesimistiškiau ir atsargiau vertino savo prognozes negu verslas, kas ir turėtų būti normalioje aplinkoje. Tai gana teigiamai parodo, kad verslo sąlygos yra gerojai pagerėjusios. Tai įrodė susitikimai su Valiutos fondo atstovų investitorių forumo trisdešimt kompanijų. Visi trisdešimt apklaustųjų pritarė, kad tai yra ryškus verslo sąlygų pagerėjimas, taip pat pasakė, kad jie toliau investuos Lietuvoje. Ryšium su įvairiais kitais dalykais Ūkio ministerija šiuo metu daro šiek tiek konservatyvią prognozę, kad kitų metų bendras vidaus produktas turėtų didėti 3,5%.

Pereidamas prie kelių pagrindinių programų norėčiau pasakyti, kad vienas iš Vyriausybės strateginių tikslų yra ekonominės plėtros vystymas. Tam prioritetui biudžete kitais metais planuojama skirti 24 mln. papildomų lėšų. Šitos lėšos eitų šioms dviem programoms įgyvendinti – tai eksporto ir smulkaus bei vidutinio verslo. Jos prisidėtų prie tų ankstesnių programų, kurias mes turėjome, vadinasi, jos susisumuotų ir būtų dar mažesnės apimtys. Kitiems metams smulkiam ir vidutiniam verslui numatoma skirti per 7 mln., ir mes faktiškai grįžtam prie ankstesnių finansavimo lygių, turint omenyje, kad prisidės Europos Sąjungos lėšos. Ir tokio finansavimo būdu mes turėsime gana ryškų smulkaus ir vidutinio verslo finansavimo, kuris šiemet buvo faktiškai iki 2 mln. Apimties, pagerėjimą.

Eksporto plėtra yra įvertinta kaip didžiausia ekonomikos vystymosi galimybė ryšium su ribota vidaus rinka. Šią strategiją mes renngėme ilgoką laiką, tam skyrėm pakankamai dėmesio. Buvo pritraukti JAV ekspertai, kurie padarė reikšmingų patarimų. Eksporto plėtrą mes numatėm dviem kryptim: eksporto plėtra ir skatinimas, atskiriam tuos du dalykus. Eksporto plėtra numatytuose mūsų strate-

Ūkio ministras
Valentinus Pranas Milaknis

gijos dokumentuose apimtų eksportui palankios aplinkos kūrimo klausimus, normatyvinės ir kitos aplinkos pagerinimą, eksportuotojų mokymą ir informacinį aprūpinimą. Kitais metais numatoma, kad visi eksportuotojai turėtų interneto svetaines, kurios būtų sujungtos į bendrą Lietuvos interneto svetainę ir faktiškai pakliūtų į užsienio pagrindines rinkas, kuriose būtų tam tikrų mūsų partnerių galimybes pateikti mūsų eksportuotojus visose potencialiose rinkose.

Prekių ir paslaugų tarptautinio konkurencingumo didinimas yra pagrindinis mūsų rėmimo ir įmonių rėmimo klausimas. Yra numatoma remti įvairias programas didinant konkurencingumą, daugiausia tai kokybės sertifikavimo srityje, 150 standartų sertifikavimo, (...) atitinkamų laboratorijų. Šiuo metu vyksta lengvosios pramonės paroda, suteikta tam tikra parama, kad jų gaminiai turėtų tam tikrus laboratorinius bandymus, kad jie galėtų konkuruoti kitose rinkose. Panašios sertifikavimo laboratorijos būtų kuriamos elektronikos ir kitose šakose.

Taip pat numatoma bendradarbiauti su eksportuotojų forumu, kuris aprėptų klausimus, kylančius eksportuotojams. Galėtume turėti gerą verslo partnerį, tas forumas būtų gana sėkmingas bendradarbiavimo partneris.

Eksporto skatinimo strategijoje mes numatome aktyvią valstybės poziciją nustatant prioritetines rinkas, kuriose mes parodysime daugiau pastangų. Tose prioritetinėse rinkose numatoma komercijos atašė įkūrimo programa. Vokietijoje mes turime Lietuvos ekonominės plėtros agentūros atstovų. Vokietijoje yra gana nebloga situacija, nors ten irgi reikėtų stiprinti veiklą. Kitais metais būtų kuriamos tokios komercijos atašė Lenkijoje ir Rusijoje, Anglijoje ir Švedijoje. Kitais metais, truputį vėliau, Kazachstano, JAV, Prancūzijos, o vėliau gal Italijos, Turkijos ir kitų šalių rinkose mes norime sustiprinti mūsų ambasadų darbą, nes kol kas galima labai atvirai pasakyti, kad mūsų ambasados nėra pakankamai orientuotos į ekonomines šalis problemas. Jeigu pakalbėtume su kitų reziduojančių šalių ambasadoriams jie skiria apie 80% ir daugiau laiko vien ekonominiams klausimams. Taip pat yra numatoma plėsti eksporto kredito draudimo sistemą ir sustiprinti tiek paslaugų ratą, tiek eksporto kredito draudimo apimtis. Principinis sprendimas būtų įkurti vadinamąjį eksporto banką. Kol kas mes padėjome pamatus tam dalykui, ir turbūt kitos vyriausybės turėtų numatyti finansavimo lėšas. Tai nebūtų vien eksporto, bet ir smulkaus verslo bankas. Amerikoje yra pa-

našus (...) bankas, kuris atlieka papildomos rizikos finansavimą, ilgalaikių kreditų finansavimą ir šalia komercinių bankų struktūros toks bankas užtikrintų pakankamai palankią institucinę finansavimo sistemos dalį.

Dabar dėl smulkaus ir vidutinio verslo. Smulkus ir vidutinis verslas yra kita galimybė, kurią mums reikia Lietuvoje gerai išnaudoti. Šiuo metu dėl įvairių priežasčių tikrai trūksta smulkių ir vidutinių įmonių Lietuvoje. Trūksta turbūt žmonių, kurie to gali imtis, taigi iškyla žmonių ir kvalifikacijos problema. Dėl to mes turime sudaryti galimybes jiems gauti tas žinias. Taip pat yra smulkaus ir vidutinio verslo finansavimo problemų. Į tai buvo orientuotas mūsų strateginis dokumentas, kuris turėtų spręsti tuos klausimus.

Pirmiausia pagal Europos Sąjungos kriterijus (jų yra keturi) beveik visas Lietuvos verslas (gal 95%) pakliūtų į smulkaus ir vidutinio verslo kategoriją. Dėl to mes siūlytume taikyti dvipakopę sistemą. Tam, kad gautume paramą, mes naudotumės Europos Sąjungos... bet kadangi iš mūsų valstybės paramos... mes padarytume žemesnį smulkaus ir vidutinio verslo lygį ir dėl to bus siūlomos įstatymo pataisos, kurios galėtų pagal apyvartą, darbuotojų skaičių ir dar du parametrus nustatyti Lietuvos smulkaus ir vidutinio verslo galimo rėmimo lygį, kad nebūtų remiamos visos įmonės, kurios yra Lietuvoje.

Taigi Europos Sąjungos sistema leistų remti tai, ką mes norime plačiau prasme, o mes turėtume savus kriterijus, kurie leistų remti pagal mūsų galimybes. Smulkiam ir vidutiniam verslui numatomos priemonės pirmiausia apima smulkaus verslo mikrokreditavimo projektą ir jo įgyvendinimo modelį, kuris šiuo metu iš principo yra jau parengtas ir Briuselis šitos sistemos finansavimui skirtų gana nemažas lėšas.

Toliau paskolų garantijų sistema, taip pat panaudojant Lietuvos

eksporto ir importo draudimo sistema, įtraukiant smulkaus ir vidutinio verslo garantavimą, smulkaus ir vidutinio verslo rizikos kapitalo fondų steigimą. Remti numatoma ir plečiant paramą, plečiant verslo konsultavimo tinklą ir remiant verslo konsultacinius projektus. Lietuvoje trūksta gerai išplėtos verslo konsultavimo sistemos, nors yra įsikūrę nemažai verslo konsultavimo centrų, ir šiuo metu Europos Sąjungos pagalba šioje srityje yra gana ženkli. Šiomet yra gauta 2,8 mln. eurų tokiems verslo konsultaciniams projektams remti ir per smulkaus ir vidutinio verslo agentūrą šita programa yra įgyvendinama. Kitais metais mes numatome apimti iš esmės visą Lietuvą, ir kas tik norėtų, galėtų kofinansavimo principais... būtinai smulkus verslas turi įdėti kažkokią dalį savo rizikos, nes kai to nėra, iš esmės tokia pagalba būna neefektyvi. Ir Europos Sąjungos yra tokie reikalavimai, kad visi rėmimo projektai turi būti rengiami kofinansavimo principu.

Numatoma atnaujinti korespondentinių Europos informacinių centrų veiklą. Tai leistų gauti visokias paramos formas, taip pat palengvintų įmonių planavimą stojant į Europos Sąjungą.

Plečiama verslo inkubatorių sistema, kuri šiuo metu veikia šešiuose miestuose, ir ji iš principo labai pasiteisino. Ji sudaro gerą aplinką gana pigiai gauti kvalifikuotą pagalbą, turėti patalpas, turėti infrastruktūrą verslui, ryšius, kompiuterius ir visa kita. Visi tie inkubatoriai, kurie dabar įsteigti, buvo kontroliuojami, kad nepakliūtų į juos, sakykim, pajėgios įmonės, kad ta pagalba nebūtų iškreipta. Aš manau, kad šitie dalykai galėtų būti plečiami, ir mes numatom ir Visagine, kur yra pakankama įtampa dėl numatomo uždarymo... Mes esame numatę, kad Visagine turėtų būti įsteigtas toks inkubatorius, ir gal tai būtų ne toks standartinis inkubatorius, nes ten turbūt būtų daugiau specialių darbo vietų kūrimo programa, bet irgi kaip viena iš inku-

batoriaus formų galėtų būti ir tenai. Šiaip jie turėtų būti steigiami tikrai ne darbo zonose, o kur yra problemų – Tauragėje, Šiauliuose ir kituose regionuose.

Dabar dėl institucinio smulkaus ir vidutinio verslo arba panašių paramų valdymo. Nėra gerai, kai susikoncentruoja, sakykim, kurioje nors vienoje institucijoje ir visai Lietuvai yra dalijami pinigai iš vieno taško. Mes manome, kad regioninės plėtros agentūros turėtų būti pagrindinės partnerės regionuose, teikiant tą paramą ir decentralizuojant šitą sistemą. Ar tai būtų PHARE lėšos, ar ISPA, ar SAPARD programos lėšos, visos jos turėtų koncentruotis regioninės plėtros institucijose, kuriose taip pat tam tikro pariteto principais turėtų dalyvauti ir vietos verslo savi valdos institucijos, kurios kontroliuotų, ar vietinė valdžia panaudojo teisingus prioritetus. Būtų nustatyti bendri principai apkritai visai šaliai, tačiau įgyvendinimas turėtų būti decentralizuotas.

Gal būtų klausimų? Aš tikrai visos programos gal nepristatysiu, bet norėjau akcentuoti pagrindinius bruožus, į ką mes koncentruojamės. Šios dvi programos yra esminės keičiant Lietuvos ekonomikos situaciją, ir jos tikrai turėtų duoti realių rezultatų.

A.SYSAS. Gerbiamasis ministre, aš norėčiau pradėti nuo gražių planų, tikėsimės, kad mes juos kaip nors realizuosim. Lyg ir nutilo badavimo akcijų banga, „Inkaro“ darbuotojai pasitraukė iš savo palapinių, tačiau badauja „Oruva“, pavieniai žmonės badauja prie Prezidentūros. Ką Vyriausybė daro konkrečiai šių įmonių darbuotojų atžvilgiu? Ar kažkas daroma, ar nieko nedaroma? Ir labai trumpas klausimas. Jūs paminėjot, kad TVF misija išvyko, tačiau aš neprisimeinu tokio atvejo, kad TVF misija išvyktų nepareiškusi ir tam tikrų pastabų arba pasiūlymų, ką reikėtų daryti. Gal jūs trumpai paminėtumėt, kokios buvo pastabos ir į ką buvo atkreiptas dėmesys? Ačiū.

V.PMILAKNIS. Tai šiandien yra aktualus klausimas. Norėčiau informuoti, kas yra daroma. Mes sprendžiame per ilgą laikotarpį susikauptusias problemas, kurioms įtakos turėjo gal ir ankstesnis Seimas, sakykime, ir ankstesnės vyriausybės. Šiandien tas problemas reikia spręsti. Vienas iš tų klausimų yra teisinė bazė, kuri šiuo metu yra nepalanki, kad bankrotas būtų paskelbtas tada, kai dar įmonė gali atsiskaityti su darbuotojais, kai dar yra iš ko atsiskaityti. Mes tikimės, kad šitas paketas, kuris šiuo metu yra Seime (Bankroto, Įmonių restruktūrizavimo, Garantinio fondo ir Darbo sutarties įstatymai, kurie buvo svarstomi Trišalėje taryboje, nes jie apsunkina atsiskaitymą ir yra neadekvatūs mūsų finansinėms išgalėms), kad šis paketas būtų svarstomas čia. Dalis sprendimų priklauso Seimo kompetencijai, ir mes labai norėtume, kad jie būtų priimti artimiausiu metu. Ką tik gavau iš Briuselio žinią dėl įmonių politikos skyriaus derybų, jie labai žiūri, ar bus priimti šie įstatymai dėl šio skyriaus uždarymo, net ir ta prasme.

Dabar yra daugiau problemų, ne vien tik dėl įstatymų. Mes matome labai daug sprendinų dalykų, kurie anksčiau ar vėliau turi būti sprendžiami. Mes Saulėtekio darbo grupėje buvome sudarę bankrutuojančių įmonių problematiką, yra numatytas visas priemonių blokas.

Pirma. Administratorių licencijavimo veiklos kontrolė, griežtesnis licencijavimas ir jų apmokymas. Jiems trūksta žinių, kai kur ne viskas gerai su administratoriais. Bankroto įstatyme ir kitur yra galimybė juos pervesti prie apmokėjimo pagal gautą rezultatą, o ne pagal tai, ar ilgai jis dirbs bankrutuojančioje įmonėje.

Toliau. Dėl valstybės turto valdymo efektyvumo tose įmonėse, kuriose mes dar turime valstybės turto. (...) mes neturime, ten jau nėra valstybės akcijų, bet kai kuriose kitose bankrutuojančiose įmonėse turime. Dėl kai kurių

veiksmų, dėl verslo planų kontrolės (tai yra didžiausia problema, nes yra nerealūs verslo planai) yra numatyti tam tikri sprendimai dėl Turto fondo tam tikrų institucijų, kad jos adekvačiai dirbtų ir turto valdymo srityje, ne vien tik privatizavimo. Toje srityje yra numatomos priemonės, kurios turėtų sutrumpinti šią dalį.

Valstybės kreditorių santykiai. Yra numatoma, kad valstybės kreditoriai šiuo metu galėtų deleguoti savo teises vienam atstovui, pavyzdžiui, Turto bankui, kuris vieningai atstovautų valstybės kreditoriams, nes jiems kol kas nėra vieningai atstovaujama: ar tai būtų „Sodra“, ar mokesčiai, jie turėtų sujungti tuos klausimus. Taip pat yra dėl teismo antstolių, dėl prevencijos didžiausių įmonių. Sakykime, dabar nagrinėjama 15 įmonių, kurios yra labai pavojingoje zonoje. Po šio posėdžio susitinku su Kuro aparatūros gamyklos galimu investitoriumi. Mes turime numatę veiksmus dėl konkrečių įmonių. Taip pat norime pagreitinti bankrotus ir spręsti, kur tie sprendimai yra būtini, kad jie būtų priimami, nes nėra blogiau. Man teko apsilankyti „Oruvoje“. Dėl „Oruvos“ aš nematau kito kelio, kaip kuo greičiau paskelbti bankrotą. Darbininkai, kurie badauja, irgi prašo, kad priimtume sprendimą, nes verslo planas nerealūs. 170 mln. yra išskolinimas, 17 mln. išskolinimas darbuotojams, o I pusmečio apyvarta – 5 mln. Stebuklų nėra ir su Danijos kontraktais, kuriuos mes su teisininkais tikriname, ar jie realūs, nes yra įvairių problemų. Mes manome, kad reikia greitų sprendimų, nes teismas iki spalio 10 d. atidėjo bankroto klausimo sprendimą. Būtų gerai, kad teismai atliktų savo veiksmus, nes yra labai daug klausimų, kuriuos nuo mūsų nepriklausančios institucijos labai ilgai sprendžia. Aš negaliu išvardyti visų priemonių, nes jų yra 15–20. Jos apima visas valstybės institucijas. Kai kurios net nepriklauso mūsų

kompetencijai, tačiau mes tuos siūlymus vis tiek teikiame.

A.MATULAS. Gerbiamasis ministre, jūs daug ir labai gražiai kalbėjote apie verslo skatinimą. Aš suprantu, kad tai yra ir jūsų, ir Ūkio ministerijos galvos skausmas. Privatai dirbantys medikai už paslaugas, kurios apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, moka 18% PVM. Valstybinės įstaigos to mokesčio nemoka. Tokia mokesčių sistema privačiu medicinos verslu užsiimantiems žmonėms sudaro nevienodas sąlygas. Projektas yra registruotas, mes laukiame Vyriausybės išvadų. Visos partijos Seime pritarė, kad tokias pataisas reikia padaryti. Kada mes galime tikėtis tokios pataisos ir ar jūs, kaip ūkio ministras, asmeniškai pritariate, kad privatus medicinos verslas taip pat yra smulkus arba vidutinis verslas?

V.P.MILAKNIS. Turbūt negalėsiu kompetentingai atsakyti. Kiek atsimentu, sveikatos ministras turėjo argumentų ir tas klausimas Vyriausybės pasitarime buvo svarstomas. Nėra vienareikšmiškai privačiam verslui pradėti... Aš pats buvau užsiėmęs verslu ir galiu pasakyti, kad iš principo turėtų būti tokios pačios sąlygos. Iš principo. Tačiau šiuo metu, pereinamuoju momentu, yra tam tikra problema, kurios aš negaliu tiksliai įvardyti: ar dėl įkainių, ar dėl konkurencijos su valstybinio sektoriaus įmonėmis. Jeigu mes suteikiame tas sąlygas, tai jos pereinamuoju momentu tam tikra prasme gali turėti problemų. Gal aš geriau neatsakinėsiu į šį klausimą, tik paprašysiu jį perduoti sveikatos ministrui (arba perduosiu pats), nes nesu į tai įsigilinęs.

K.KUZMINSKAS. Gerbiamasis ministre, Lietuvoje dar yra įmonių, kuriose valstybė turi tam tikrą akcijų skaičių. Tos įmonės labai sunkiai verčiasi. Pavyzdžiui, Kaino ketaus liejykla, kuri jau buvo išbridusi iš bėdų, bet šiuo metu vėl yra išskolinusi ir darbininkai labai jaudinasi, kad Vyriausybė ir mi-

nisterija neatsiunčia savo atstovų ginti valstybės turtą, akcijas, viskas paliekama likimo valiai. Žinome, kad pritaikius Įmonių bankroto įstatymą iš esmės visos akcijos dings ir atiteks tiems, kam įmonė buvo skolinga. Ar yra ministerijoje atstovas, ar tai jau reguliuoja Turto fondas? Ačiū.

V.P.MILAKNIS. Yra aktualus klausimas, kaip toliau valdyti valstybės turtą. Jo dalis visada turi likti, turi būti neprivatizuojama net esant pačiam aktyviausiam privatizavimui. Tai yra infrastruktūros objektai. Valstybei visada reikės mokėti ir valdyti savo turtą. Šiuose objektuose, be abejo, reikia gerinti valdymą. Man asmeniškai daugiau teko domėtis energetikos įmonių valdymu. Tai nėra paprasta. Valstybė labai greitai pasako, kad daryk nemokamai ir atiduok kam nors paslaugas. Mes tas įmones labai greitai galim „nurenkti“ ir taip privesti jas prie nemokumo situacijos. Energetikoje beveik taip ir buvo. Atjungimas vyko nelabai korektiškai. Buvo siūloma visiems išsiųsti laiškus: jeigu jūs esate skolingi, sudarykite tautos sutartį ir išpareigokite per tam tikrą laiką sumokėti skolas. Jeigu jums kas nors nesumoka, tai tegul asignavimų valdytojas rūpinasi pats, eina pas finansų ministrą ar dar kur nors. Nėra jokios atsakomybės, jos nemoka ir viskas. Jeigu policijos komisariatui tas pats... Pasirodo, kai kurios savivaldybės susitvarko, o kai kurios ne. Ta prasme valstybei reikia atskirti valdymą, nes valdymas turėtų būti labiau koncentruotas stebėtojų tarybai. Valdybose turi dirbti nepriklausomi žmonės, nes valdininkai neturi laiko nuvažiuoti į posėdžius, ministras jiems turi pranešti, kaip balsuoti, o jeigu ministras nežino kelių šimtų įmonių situacijos. Valdymą reikia decentralizuoti, palikti stebėtojų funkcijas. Jeigu mes nepatenkinti valdyba arba direktoriumi, vadovus reikia keisti. Reikia orientuotis į tai, o ne priimti operatyvius sprendimus ir pana-

šiai. Jeigu ta strategija šiek tiek susidėliotų, mes siūlytume tam tikrus sprendimus dėl valdymo. Vyriausybėje tie sprendimai numatomi. Tada ši vieta būtų šiek tiek sureguliuota.

Yra įmonių, kurios priklauso ne vien Turto fondui. Yra įmonių, kurios priklauso atskiroms žinyboms. Su jomis iš principo turėtų būti kažkaip pasielgta. Jų yra nekonkurencinė aplinka. Kelių fondas moka sau artimesnėms įmonėms, koks nors Tekstilės institutas Kaune turi mokslinį statusą. Tai nėra geras pavyzdys, tačiau yra daug institutų. Sakykime, Ūkio ministerijoje. Aš peržiūrėjau įmones, kurios yra mūsų sistemoje. Yra užsilikusių smulkių, kurias mes pabandėme perduoti Turto fondui arba iš dalies privatizuoti, nes turi būti šeimininkas. Mes tikrai nesigilinsim į tos smulkios įmonės verslo planus ir valstybei nėra efektyvu ją valdyti. Aš manyčiau, turi būti aiškūs tų įmonių likimai, jos turi būti perduotos rinkos sąlygom ir iš esmės užbaigta. Šioje srityje yra daug rezervų. Gal nesiplėsiu, tačiau manyčiau, kad čia yra spęstinių dalykų, kai kuriuos dabar esame numatę ir daryti.

ALG.BUTKEVIČIUS. Gerbiamasis ministre, susipažinau su nefinansinių institucijų finansine padėtimi, kuri tikrai yra ne iš geriausių, ir norėjau paklausti. Ar Ūkio ministerijoje yra koks nors skyrius ar padalinys, kuris tiesiog gautų informaciją, kurių įmonių yra tragiška finansinė padėtis ir ta įmonė blogai atsiskaito su darbuotojais. Aš suku kalbą į tai, kad daugelyje valstybių yra tokios institucijos, kurios surenka tą informaciją ir labai operatyviai informuoja tam tikras valstybės institucijas, kurioms yra suteiktos teisės tiesiog toms įmonėms kelti bankroto bylas, kad nesulauktų tokių atvejų, kaip šiuo metu yra Lietuvoje. Ačiū.

V.P.MILAKNIS. Ūkio ministerijoje yra Bankroto departamentas, kuris atsakingas už įmonių priežiūrą, tokių įmonių priežiūrą, kurios

pakliūna į tokią zoną. Taip pat jis atsakingas už bankrutuojančių įmonių atsiskaitymą akcijomis ir turtu. Yra toks Seimo priimtas įstatymas, tokia galimybė atsiskaityti, nors jis iš esmės neveikia, nes jo įgyvendinimo tvarka iš visų pusių yra apribota ir toks atsiskaitymas praktiškai šįmet įvyko tik penkių įmonių. Iš principo jis nėra labai lengvas. Bet kaip Rusijos krizės padarinių išvada toks įstatymas galėjo būti su tam tikra priežiūra, jis turėjo efektyviau veikti. Deja, buvo kai kurių apribojimų, turbūt ponios E.Kunevičienės apribojimų, kurie buvo pateikti ir buvo priimti, jie šitą įstatymą pavertė neveikiančiu.

Grįžtant prie Bankroto departamento. Manau, kad monitoringas, šiuo metu peržiūrimi kai kurie klausimai galėtų būti geresni, kaip pakliūtų informacija. Pas mus informacija pakliūna iš statistikos. Suprantate? Ką reiškia „pakliūna“? Mes prarandam daug laiko. Taip pat mes peržiūrim Darbo inspekcijos. Ji irgi gauna tam tikrus signalus. Kokiu būdu galėtume informaciją gauti anksčiau? Deja, nėra taip paprasta, mums neatskaitingos nei Mokesčių inspekcija... Dabar per Mokesčių inspekciją mes prašome gauti tuos signalus. Bandom iš valstybės institucijų surinkti tą informaciją, kad prevencija būtų pakankamai ankstyvos stadijos. Kita vertus, naujas Bankroto įstatymas įgalios daugiau veikti kreditorius. Darbininkai, darbuotojai taip pat yra vienas iš kreditorių ir jie turės teisę, jeigu bus reorganizavimo įstatymas, kaip reorganizavimo įstatymo pasekmę esant tam tikroms skoloms paskelbti įmonės dvišaldystę. Kreditorius valdys su savininkais ir darys monitoringą dar net ne bankroto stadijoje. Tai yra tokia esminė galimybė. Darbuotojai taip pat turėtų būti tas gynybos mechanizmas, kaip ir kiekvienas iš tų kreditorių, kurie šiuo metu yra kitose įmonėse.

Aš gal neišsamiai papasakosiu, bet Bankroto departamento veikloje yra rezervų ir mes kai ką numatėm. Tai yra Ūkio ministerijos

klausimas. Noriu pasakyti, kad mes matome, kad ir ten galima padaryti geriau ir daugiau.

J.BEINORTAS. Pone ministre, dėl bankroto įstatymų, kurie yra Seime, tai aš manyčiau, kad Seimas čia kuo mažiausiai kaltas, nes Seimas priima jau trečią įstatymo projektą, o situacija, kaip matote, yra kaip visada. Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad pagal Įmonių restruktūrizavimo įstatymą procesas gal nusitęsti iki kelerių metų ir kokios nors skubos ten nematyti. Todėl tie įstatymai ir buvo gražinti, kad papildomai pataisytume. Bet mano klausimas ne toks.

Pone ministre, vakar televizijos debatuose iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vadovės sužinojome, kad ne Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos reikalas rūpintis nedarbu, rūpintis užimtumu, kad tai yra jūsų ministerijos dalykas, funkcija. Jūs paminėjote skaičių – 3,5% bendrojo vidaus produkto augimas kitais metais. Ar galėtumėt pakomentuoti, kaip tai atsilieps bedarbių skaičiui? Kokį jūs prognozuojate vidutinį metinį bedarbių skaičių Lietuvoje?

V.P.MILAKNIS. Taip, čia buvo keletas klausimų. Vienas dėl įstatymų, kurie pateikti. Manau, kad tas įstatymas tikrai jau yra atgyvenęs savo laiką, jis neapėmia visų klausimų vien dėl to, kad, pavyzdžiui, įmonei bankrotą galima paskelbti tik tada, kai jos skolos, kreditoriniai įsiskolinimai viršija turtą. Tada praktiškai būna per vėlai. Dar turint omeny, kad balansinis turtas daug kur irgi yra įskaitomas, vadinasi, realus turtas yra dar mažesnis. Dažnai jau būna viskas, šaukštai po pietų. Naujam įstatyme yra kitaip numatyta. Su Pasaulio banku buvo daug derinta ir, manau, iš esmės įstatymai yra teisingi. Gal viena kita nuostata galėtų būti pagerinta. Galbūt reikėtų žiūrėti palankiai ir priimti tą įstatymą, ateityje leidžiant pagal praktiką truputį tam tikrų korekcijų, nes įgyvendinant atsiranda kai kurių ir nenumatytų dalykų. Aišku, dau-

giausia tęsiasi operacijos, reikia, kad bankroto operacija būtų pakankamai greita ir netruktų 2–3 metus, kad ji tęstųsi pusę metų ar kiek. Įstatyme tas yra apribota, bet tas apribojimas irgi dar yra per ilgas. Tačiau būna teisinių dalykų, būna kitų, todėl negalėjom labai drąsiai apriboti dar ilgiau, bet gyvenime turėtų būti trumpesnis realizavimo klausimas.

Dėl užimtumo politikos ar kitų klausimų. Manau, kad dėl užimtumo Ūkio ministerijos didžiausia įtaka – kurti palankias sąlygas verslui, kurti palankias sąlygas investicijoms ir remti smulkų vidutinį verslą, remti per inkubatorių sistemą, per kitus dalykus. Kita vertus, matant regioninę plėtrą, taikant regioninį požiūrį, uždedant nedarbo regionus, tas nedarbo zonas, kuriose yra problemų, kita vertus, sujungiant su Socialinės apsaugos ministerijos... Man atrodo, čia nėra taip, jog reikia vienai ministerijai sakyti, kad čia mano ar čia ne mano. Abi ministerijos turėtų derinti savo veiklą ir rasti konsensą, turi apmokyti darbo jėgą, ją parengti rinkai. Sakykim, aš žinau keletą įmonių, kurios investavo Molėtuose. Atsirado „Lelijos“ įmonė, po to atsirado kita įmonė, ir paėmė tuos darbuotojus, kuriuos jos apmokė. „Lelijai“ buvo nuostolinga, nes jie prarado darbo rinką ir apmokymus. Mes turėtume plėsti tą mokymą ir derinti tas programas. Aš nenorėčiau plačiai aiškinti.

Dėl jūsų pasakymo nedarbo procento. Dėl ekonomikos augimo mes numatom 3,5%, kitais metais mes numatom nedarbo mažėjimą. Bet tų skaičių aš negaliu taip tiksliai dabar pasakyti.

Aš turėsiu po kurio laiko išvykti susitikti su Kuro aparatūros investitoriais...tai Rusijos kompanija, mes norim pažiūrėti, ar jie gali realiai investuoti. Gal į paskutinį klausimą.

V.PANDRIUKAITIS. Gerbiamasis ministre, mano klausimas būtų susijęs su jūsų pozicija ir de-

rybomis su „Mažeikių naftos“ strateginiu investuotoju – „Williams“ kompanija. Man teko neseniai diskutuoti su Tarptautinio valiutos fondo atstovais ir jie iš tikrųjų pasakė abejonių, kad Lietuva, ko gero, sunkiai gali vykdyti tuos prisiimtus įsipareigojimus ir galbūt reiktų į tai atkreipti dėmesį. Bet juos stebino, kad yra toks presingas tuos įsipareigojimus dar didinti. Prašom pasakyti, kokia jūsų pozicija tolesniuose disputuose su „Williams“ kompanija dėl, mano nuomone, iš jų pusės keliamų įsipareigojimų didinimo?

V.P.MILAKNIS. Taip, „Mažeikių naftos“ klausimai tikrai užima nemažai darbo laiko ir jiems yra skiriama daug dėmesio. Į vieną dalyką tikrai mažai buvo atkreipta dėmesio, kad vis dėlto praeitą savaitę su „Jukos“ koncernu buvo pasirašyta penkerių metų sutartis dėl metinio 4 mln. tonų naftos tiekimo. Tai yra didžiulis kiekis naftos, jau yra ilgalaikė sutartis, kuri labai svarbi sudarant investicinius projektus. Aš žinau, kad šią savaitę Rygoje vyksta susitikimai su „Lukoil“ ir kad nėra lengva su Rusijos kompanijomis susitarti. Pasikeitus Rusijos Prezidentui tam tikri akcentai yra kitaip išsidedę, yra daug politinių ir ekonominių tai veikiančių faktorių. Tačiau, mūsų duomenimis, yra panaudojamos visos galimybės. Mes informuojame apie tas derybas, jeigu jos liečia kokius nors valstybės klausimus, sakykim, galimą akcijų pardavimą Rusijos kompanijoms. Mes tikrai matom, kad dėl to yra įmanoma kalbėtis, esame numatę savo poziciją dėl galimų sąlygų ir tuo klausimu esame atviri. Tikiuosi, kad susitarimai su kita kompanija irgi turėtų būti pasirašyti. Yra kitos pusės ekonominiai interesai, o tai yra pagrindas, kad jie būtų.

Šiuo metu yra pakeisti abu „Mažeikių naftos“ vadovai – R.Meidžersas tapo valdybos pirmininku, Dž.Šilas tapo generaliniu direktoriumi. Tai yra agresyvesni žmonės, manyčiau, kad tai irgi tei-

giamas ženklas, nes pasitelkiama geresnė jų patirtis.

Toliau yra deramasi, mes stebėjom, kaip tai vyksta, kai buvo pateiktas Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui investicinis memorandumas. Informacinis pranešimas, vadinamasis memorandumas. Tai irgi yra viskas dėl investicinio projekto ir tie veiksmai planuojami. Mes matom, kad tai yra realu. Jeigu yra dar kai kurių įsipareigojimų po investicijų, tai vadinamieji įsipareigojimai dėl žemės nuosavybės, priėjimo prie vamzdynų, tai dėl to taip pat vyksta diskusijos. Spaudoje buvo rašyta apie labai didelius įsipareigojimus. Noriu oficialiai Seimo nariams paneigti, kad apie kokius nors 300 mln. iš valstybės, kaip buvo spaudoje, tikrai nekalbama. Ten žemės registravimas gal kainuos 300 tūkst. Lt. Tai nėra sutvarkyta. Pardavimo momentu, sakykim, buvo neįvykdyti kai kurie dalykai, kurie pagal bet kokio investitoriaus sutartį turi būti Vyriausybės įvykdyti. Ar ji vykdys be pinigų, t.y. teisės aktais, ar ji vykdys su pinigais, tai yra to meto pardavimo sandorio tipinė priemonė. Šia prasme mes turime darbo grupes, kurios dirba aplinkosaugos srityje, žemės srityje ir kai kurių kitų techninių klausimų srityje. Manyčiau, visos sritys kontroliuojamos, klausimas nėra lengvas, bet iš principo tikiu, kad „Mažeikių naftos“ ateitis yra teigiama ir kitais metais mes turėtume turėti pelningą veiklą.

• **Seimo narys Emanuelis Zingeris padarė pareiškimą** dėl 2000 09 12 priimto 1941 m. birželio 23 d. Lietuvos Laikinosios Vyriausybės priimto ir paskelbto pareiškimo „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ pripažinimo Lietuvos valstybės teisės aktu įstatymo.

*Parengė
Jolanta ANSKAITIENĖ
ir Jurgita NAUJIKIENĖ*

Plenariniame posėdyje

Komitetai

2000 m. rugsėjo 7 d.

SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETO pirmininkas Antanas Matulas bei komiteto patarėjas Rytis Virbalis susitiko su Tarptautinio raudonojo kryžiaus komiteto (TRKK) patarėju ponu Tony Camenu, atstovaujančiu TRKK Budapešto regioninei delegacijai. Jis atsako už tarptautinės humanitarinės teisės įgyvendinimą ir Raudonojo kryžiaus emblemos apsaugą Vidurio Europos šalyse. Komiteto pirmininkas A. Matulas, supažindindamas svečią su komiteto darbu, pabrėžė jo vizito svarbą, nes kaip tik šiuo metu yra rengiamas naujas įstatymo projektas Dėl Lietuvos raudonojo kryžiaus draugijos bei Lietuvos raudonojo kryžiaus ir raudonojo pusmėnulio emblemos apsaugos įstatymo projektas, kurį inicijavo Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus.

Tony Camenas atkreipė dėmesį į tai, kad Lietuva viena pirmųjų tarp Baltijos valstybių pradėjo rūpintis Raudonojo kryžiaus ir pusmėnulio emblemos apsauga. Svečias pagyrė dabartinį įstatymo projekto variantą. Pasak svečio, jo nuostatos atitinka tarptautinių sutarčių reikalavimus. Be kita ko, Tony Camenas išdėstė TRKK poziciją dėl Raudonojo kryžiaus politikos ir pavadinimo apsaugos bei atsakė į komiteto pirmininko bei patarėjo pateiktus klausimus.

2000 m. rugsėjo 11 d.

BIUDŽETO IR FINANSŲ KOMITETAS bendru sutarimu pritarė:

–Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimo dėl tar-

pusavio pagalbos munitinės veiklos srityje ratifikavimo įstatymo, Nr.P–2660;

–Lietuvos Respublikos ir Nyderlandų Karalystės susitarimo dėl administracinės tarpusavio pagalbos užtikrinant tinkamą munitinės įstatymų taikymą, užkertant kelią munitinės įstatymų pažeidimams, vykdant šių pažeidimų tyrimą ir su jais kovojant ratifikavimo įstatymo, Nr.P–2743;

–Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Danijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl tarpusavio pagalbos munitinės veiklos srityje ratifikavimo įstatymo, Nr.P–2790;

–Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Gruzijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo kovojant su munitinės įstatymų pažeidimais ratifikavimo įstatymo, Nr.P–2791;

–Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo kovojant su munitinės įstatymų pažeidimais ratifikavimo įstatymo Nr.P–2792 projektams.

Taip pat pritarė:

–**Laisvųjų sandėlių įstatymo, Nr.P–2795;**

–**Delspinigių nustatymo už išmokų, susijusių su darbo santykiais, pavėluotą mokėjimą įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nr.P–2753;**

–**Mokesčių administravimo įstatymo 17,25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Nr.P–2752;**

–**Fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nr.P–2772 projektams.**

–**Įmonių restruktūrizavimo įstatymo projektui Nr.P–2750 pritarė su išlyga.**

Nuspręsta pritariti komiteto patobulintam Seimo nutarimo „Dėl valstybės skolinių išsipareigojimų ir finansinių išteklių naudojimo nepriklausomų auditų atlikimo“ projektui Nr.P–2803(2), atsižvelgiant į Valstybės kontrolės pasiūlymus:

1) patikslinti nutarimo projekto pavadinimą;

2) įvardinti instituciją, kuri turėtų atlikti auditą;

3) nustatyti audito objektą, t.y. Valstybės kontrolė turėtų atlikti valstybės skolos ir valstybės piniginių išteklių apyvartos auditą;

4) nustatyti terminus, iki kada Finansų ministerija turėtų pateikti Valstybės kontrolei finansinės atskaitomybės duomenis bei iki kada Valstybės kontrolė turėtų atlikti auditą.

Nepritarta Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui Nr.2680, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2684, Prekyviečių mokesčio įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2685, Kelių fondo įstatymo papildymo 10(1) straipsniu įstatymo projektui Nr.P–2686, Juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2687, Fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo 13,20,32,33 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2688, Įmonių rejestro įstatymo 10^l straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr.P–2683.

Padaryta svarstymo pertrauka:

–Akinės bendrovės Turto bankas įstatų patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr.P–2584;

–Valstybės skolos įstatymo 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr.P–2274. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybė parengė ir teikia naujai parengtą Valstybės skolos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, nuspręsta juos svarstyti kartu.

Atidėtas Gyventojų santaupų atkūrimo įstatymo 6 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr.P–2079 svarstymas, atsižvelgiant į Vyriausybės 1999 m. gruodžio 22 d. posėdžio protokolo Nr.57(4) išraše pateiktą pasiūlymą.

EKONOMIKOS KOMITETAS pritarė Seimo nutarimo „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės saugaus eksploatavimo užtikrinimo programos patvirtinimo“ projektui Nr. P-2808.

Nusprendė pradėti svarstyti:

–Gamtinių dujų įstatymo, Nr. P-2779; Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 2, 3, 4, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 6, 40, 41, 43 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, įstatymo papildymo 12¹ straipsniu ir II skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo 11, 13, 18, 19, 21, 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo, Nr.P-2829;

–Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 2, 3, 4, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 6, 40, 41, 43 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, įstatymo papildymo 12¹ straipsniu ir II skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo 14, 15, 22, 23, 24, 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo, Nr.P-2829A;

–Saugios laivybos įstatymo 52 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nr.P-2835; Prekybinės laivybos įstatymo 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 49, 55, 58, 59, 75, 78, 81, 82 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 10, 53, 54, 56 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir devintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nr.P-2836;

–Vidaus vandenų transporto kodekso 3, 4, 7, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 26, 27, 40, 41, 42, 47 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 4(1) straipsniu įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nr.P-2837;

–Hipotekos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nr.P-2838;

–Muitinės kodekso 2, 38, 39, 113, 125, 163, 164, 165, 166, 167,

168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 178, 186, 189, 221 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir XII skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nr.P-2839 projektus.

NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS KOMITETAS, iš esmės pritaręs Baudžiamojo kodekso projektui Nr.P-2143, nusprendė teikti Teisės ir teisėtvarkos komitetui (paskirtam pagrindiniu) pasiūlymus dėl straipsnių, kuriuose nustatyti bausmių dydžiai už nusikaltimus Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritoriniam vientisumui ir konstitucinei santvarkai, taip pat už nusikaltimus žmogaus laisvei bei kitus nusikaltimus, pakeitimo ir papildymo. Administracinių teisės pažeidimų kodekso papildymo 188–15 straipsniu ir 224, 259–1, 320 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui Nr. P-2656 pritarė su redakcinio pobūdžio pataisymais.

Komitetas, papildomo komiteto teisėmis, apsvarstė Baudžiamojo kodekso išsigaliojimo įstatymo projektą Nr.P-2144 ir nusprendė siūlyti, kad Baudžiamasis kodeksas išsigaliojotų priėmus naujus Baudžiamojo proceso bei Administracinių kodeksus.

SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETAS, dalyvaujant sveikatos apsaugos viceministrei Rimai Vaitkienei, apsvarstė komiteto pasiūlymus dėl Seimo rudens sesijos darbų programos.

Be kita ko, į rudens sesijos darbų programą nuspręsta įtraukti Sveikatos sistemos įstatymo 2 ir 79 straipsnių pakeitimo įstatymų projektus.

Pritarė:

–komiteto patobulintam Sveikatos priežiūros įstaigų 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nr.P-2759;

–Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nr.P-2775;

–Individualių įmonių atleidimo nuo nesumokėtų privalomojo sveikatos draudimo įmokų ir priskaičiuotų baudų bei delspinigių įstatymo, Nr.P-2822 projektams.

Komitete įvyko diskusija su pacientų visuomeninių organizacijų atstovais, kurių Lietuvoje yra per 30. Dauguma iš jų vienija ta pačia liga sergančius asmenis. Komiteto pirmininkas Antanas Matulas paaiškino, kas paskatino komitetą organizuoti šį išplėstinį posėdį. Pasak jo, dažniausiai tokių organizacijų siūlymai valstybės valdymo institucijoms yra aktualūs tik vienai organizacijai, jie pateikiami neatsižvelgiant į kitų organizacijų siūlymus ir tampa sunkiai įgyvendinami. Pasigendama bendradarbiavimo tiek su sprendimus priimančiomis institucijomis, tiek su kitomis visuomeninėmis organizacijomis. Glaudesnio ir labiau koordinuoto bendradarbiavimo su pacientų visuomeninėmis organizacijomis pasigenda ir Sveikatos reikalų komitetas, pastebėjo komiteto pirmininkas.

Komiteto neetatinė ekspertė Danguolė Jankauskienė perskaitė pranešimą „Nevyriausybinių organizacijų vaidmuo sveikatos reformoje“.

Apie pacientų teises Lietuvoje bei įstatymų bazę perskaitė Žmogaus teisių centro direktorė Toma Birmontienė.

Nevyriausybinių organizacijų atstovai pristatė savo visuomeninės organizacijos juridinį statusą, struktūrą, narių skaičių bei veiklą ir savo organizacijų vardu išsakė pastabas ir pasiūlymus.

Į posėdžio dalyvių klausimus atsakė sveikatos apsaugos viceministrė Rima Vaitkienė.

Posėdžio metu gautus pasiūlymus komitetas nusprendė pateikti Sveikatos apsaugos ministerijai ir Valstybinei ligonių kasai išnagrinėti.

Komitetas priėmė sprendimą dėl išvažiuojamojo posėdžio į Klaipėdos apskritį.

SPRENDIMAS**Dėl Komiteto išvažiuojamojo posėdžio Klaipėdos apskrityje rezultatų**

2000 09 11

Nr.11

Komitetas 2000 m. rugpjūčio 30 d. išvažiuojamojo posėdžio metu, dalyvaujant SAM Visuomenės sveikatos departamento direktoriui Romualdai Sabaliauskui, Lietuvos AIDS centro direktoriui Sauliui Čaplinskui, SAM neetatiniam priklausomybių ligų vyr. specialistui Emiliui Subatai, Klaipėdos teritorinės kasos direktoriui Virgilijui Vanagai, lankėsi Klaipėdos priklausomybių ligų centre. Klaipėdos savivaldybėje su Klaipėdos apskrities, miesto savivaldybės, Klaipėdos visuomenės sveikatos centro atstovais, visuomeninėmis organizacijomis aptarė narkomanijos prevencijos ir gydymo Klaipėdoje problemas. Aplankė Neringos m. sveikatos priežiūros įstaigas. Su Neringos m. meru ir kitais savivaldybės atstovais, Komiteto ekspertu Neringos m. vyr. gydytojų klubo prezidentu Antanu Vinkumi aptarė Neringos sveikatos priežiūros problemas.

Komitetas konstatuoja, kad Klaipėdoje, bendradarbiaujant Klaipėdos m. savivaldybės padaliniais, Visuomenės sveikatos centrui ir nevyriausybinėms organizacijoms bei Sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos AIDS centrui, įgyvendinta nemažai narkomanijos prevencijos, ypač mokyklose, projektų (PHARE, USAID ir kt.) ir suformuota tam tikra narkomanijos prevencijos sistema. Komiteto nuomone, narkomanijos prevencijos programos Klaipėdos mokyklose kaip pilotinio projekto patirtis skleistina ir kitose Lietuvos mokyklose. Vykdoma pakaitinio gydymo metadonu programa pagal SAM patvirtintus reikalavimus, veikia anoniminis švirkštų keitimo ir konsultavimo kabinetas, dėl to lengviau stabilizuoti ŽIV infekcijos plitimą tarp narkomanų. Tačiau Priklausomybių ligų centras veikia tam nepritaikytose ir higienos normų neatitinkančiose patalpose, blogos ligonių buities ir gydymo sąlygos, nėra laboratorijos, neužtikrinama narkomanijos laboratorinė diagnostika, nėra detoksikacijos skyriaus (tik palatos). Centro finansavimas nėra pakankamas. Jis formuojamas tik iš savivaldybės lėšų. Iki šiol nėra priimtas Vyriausybės nutarimas Dėl centro steigėjo funkcijų perdavimo Klaipėdos apskrities viršininko administracijai, nors atitinkamas Klaipėdos m. tarybos sprendimas priimtas dar 1998 m. Galimybes gydytis narkomanams riboja tai, kad už dalį medikamentų, įskaitant metadoną, reikia mokėti patiems pacientams. Narkomanų tėvų organizacijos „Antrasis gimimas“ atstovės aptarimo metu išsakė daug kritinių pastabų dėl šio centro veiklos ir narkomanų gydymo bei reabilitacijos organizavimo. Klaipėdos pirminės sveikatos priežiūros įstaigose nėra užtikrintas ankstyvas priklausomybių ligų išaiškinimas vaikams ir paaugliams, o pagalba jau susirgusiems teikiama nepakankamai efektyviai. Aptarimo metu buvo pateikta nepagrįstų siūlymų pakaitiniam gydymui taikyti heroiną. Tai, komiteto nuomone, nėra priimtina ir prieštarauja galiojantiems įstatymams. Apskrityje nėra narkomanų reabilitacijos įstaigos.

Neringos m. pirminės sveikatos priežiūros centre gerai organizuotas ambulatorinių pirminės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas. Centro struktūra būdinga kaimo vietai, dideli atstumai tarp gyvenviečių, tačiau jis finansuojamas kaip miesto poliklinika. Nepakanka BPG įrangos, stacionarinės slaugos ir palaikomojo gydymo skyrius vasarą neveikia, jo veikla ekonominiu požiūriu nėra racionali. Dėl susisiekimo keltu problemų ir negalėjimo gydyti ligonių stacionare ne visada užtikrinama visa būtinoji pagalba bei gydymo tęstinumas Neringos m. gyventojams ir atvykusiems, ypač ne sezono metu. Reikalaujama mokėti už greitosios medicinos pagalbos automobilio perkėlimą keltu, nors privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos pagal galiojančius įstatymus neturėtų būti naudojamos tokio pobūdžio išlaidoms apmokėti. Medicinos punktus gelbėjimo stotyse vasaros metu išlaiko Neringos m. komunalinio ūkio įmonė, o tai prieštarauja Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatomis.

Atsižvelgdamas į šiuos motyvus, Komitetas nutaria siūlyti:

1. Sveikatos apsaugos ministerijai ir Valstybinei ligonių kasai apsvarstyti galimybę iš dalies apmokėti narkomanijos ir kitų priklausomybių ligų gydymo ir diagnostikos paslaugas, įskaitant pakaitinį gydymą, iš privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, iki bus įsteigti priklausomybių ligų centrai apskrityse.

2. SAM apsvarstyti ankstyvos narkomanijos diagnostikos, ypač vaikų ir paauglių pirminės sveikatos priežiūros įstaigose, pagerinimo galimybes ir patvirtinti bendrą tokių ligonių ištyrimo sveikatos priežiūros įstaigose tvarką.

3. Siūlyti Vyriausybei artimiausiu metu priimti nutarimą dėl Klaipėdos priklausomybių ligų centro steigėjo funkcijų perdavimo Klaipėdos apskrities viršininko administracijai ir 2001 m. biudžeto projekte numatyti daugiau lėšų narkomanijos prevencijos ir narkotikų kontrolės programai.

4. Klaipėdos apskrities viršininko administracijai ir Klaipėdos m. savivaldybei apsvaistyti geresnio narkomanijos išaiškinimo, ypač vaikams ir paaugliams, ir jų gydymo bei priklausomybių ligų centro perkėlimo į kitas patalpas galimybes.

5. SAM, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir Klaipėdos apskrities viršininkui bei Klaipėdos m. savivaldybei apsvaistyti narkomanų reabilitacijos centro spartesnio steigimo galimybes.

6. SAM, VLK, Klaipėdos TLK ir Neringos m. savivaldybei apsvaistyti neatidėliotinos medicinos pagalbos Neringos gyventojams ir atvykusiems organizavimo problemas bei galimybes skirti Neringos PSPC reanimobilių, sudaryti sąlygas laikinam skubių ligonių stacionarizavimui Neringoje ir numatyti kitas priemones šiai pagalbai užtikrinti.

7. Susisiekti ministerijai spręsti klausimą dėl galybės nemokamai transportuoti ligonius ir perkelti greitosios medicinos pagalbos transporto priemones iš Neringos į Klaipėdą.

8. SAM ir VLK apsvaistyti galimybes pirminės sveikatos priežiūros investicinės programos lėšas pirmumo tvarka skirti Neringos PSPC aprūpinimui trūkstama bendrosios praktikos gydytojo įranga ir jo paslaugas finansuoti kaip kaimo vietovių pirminės sveikatos priežiūros įstaigų paslaugas.

9. SAM ir VLK kartu su Neringos, Klaipėdos ir Palangos miestų savivaldybėmis spręsti medicinos punktų jūros paplūdimių gelbėjimo stotyse perdavimo pirminės sveikatos priežiūros centrų pavaldumui ir jų finansavimo klausimus.

Komiteto pirmininkas A. Matulas

TEISĖS IR TEISĖTVARKOS KOMITETAS bendru sutarimu pritarė **Baudžiamojo kodekso projektui Nr. P-2143.**

VALSTYBĖS VALDYMO IR SAVIVALDYBIŲ KOMITETE vyko pasitarimas **dėl Valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimo.** Pasitarime dalyvavo valdymo reformų ir savivaldybių reikalų viceministras Vidmantas Adomonis, socialinės apsaugos ir darbo viceministras Rimantas Kairelis, Respublikos Prezidento referentas Algirdas Astrauskas, Lietuvos savivaldybių asociacijos viceprezidentė, Šiaulių miesto merė Vida Stasiūnaitė, Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų specialistai. V. Adomonis informavo komiteto narius, kad **šiuo metu Vyriausybėje yra svarstoma Tarnybinių nuobaudų skyrimo tvarka bei rengiami tokie Vyriausybės nutarimai:**

–Dėl valstybės tarnautojų pareigybių lygių ir kategorijų nustatymo;

–Tarnybinės veiklos vertinimo tvarka;

–Valstybės tarnautojų mokymo strategija;

–Valstybės tarnautojų mokymo proceso organizavimo tvarka.

Be to, rengiami teisės aktai, tvirtinami valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro:

–Priėmimo į pareigas valstybės tarnyboje konkursų organizavimo tvarka (tikslinama pagal Valstybės tarnybos įstatymo pataisas);

–Pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijų pavyzdiniai nuostatai;

–Atleidimo iš valstybės tarnybos tvarka (tikslinama pagal Valstybės tarnybos įstatymo pataisas);

–Karjeros valstybės tarnautojų statuso atkūrimo tvarka (tikslinama pagal Valstybės tarnybos įstatymo pataisas);

–Perkėlimo į kitas pareigas valstybės tarnyboje tvarka (tikslinama pagal Valstybės tarnybos įstatymo pataisas);

–Valstybės tarnautojų pavyzdinis sąrašas (tikslinamas).

Nuspręsta daryti Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo, Nr.P-2097(2) bei Policijos veiklos pagrindų įstatymo, Nr.P-2811 projektų svarstymo pertrauką.

Bendru sutarimu komitetas pritarė Lukiškių aikštės Vilniuje įstatymo projektui Nr.P-2796.

ŽMOGAUS TEISIŲ KOMITETAS apsvaistė klausimą „Dėl Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų socialinių garantijų uždaran-

I elektrinės bloką“. Posėdyje dalyvavo Ignalinos atominės elektrinės personalo direktorius Feliksas Markevičius, Nepriklausomos profsąjungos pirmininkas Aleksandras Stelmachas bei profsąjungos juristė Sigita Gasienė, Profsąjungos federacijos pirmininkas Igoris Šarapovas bei Socialinės politikos analizės ir prognozavimo departamento direktorė V. Safjan. Svečių nuomone, turi būti parengta ir įstatymu patvirtinta Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų ir Visagino miesto gyventojų socialinių garantijų programa. Be to, rengiant programą, turi dalyvauti ir Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų profesinių sąjungų atstovai. Komitetas nusprendė kreiptis į Vyriausybę dėl atominės elektrinės tolesnių perspektyvų, finansinių pagrindimų ir kitų problemų bei tęsti klausimo svarstymą po dviejų savaičių.

Svarstytas **Fašistinių prievartinio įkalinimo vietų buvusių mažamečių kalinių Lietuvos sąjungos kreipimasis dėl kompensacijų išmokėjimo.** Svarstyme dalyvavo Sąjungos pirmininkė Albina Vitaitė ir Tarybos narė Valentina Sinkevičienė. **Komitetas nusprendė kreiptis į Vyriausybę su paklausimu, kodėl nevykdomas 1991 m. rugpjūčio 12 d. Vyriausybės nutarimas Nr.327.**

Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos taikymo įstatymo projekto Nr.P-1895 svarstymą nuspręsta tęsti kitame komiteto posėdyje.

2000 m. rugsėjo 13 d.

ŠVIETIMO, MOKSLO IR KULTŪROS KOMITETAS nusprendė teikti Seimui tvirtinti **Šiaulių universiteto ir Kauno medicinos universiteto statutus**.

Apsvarstęs **Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 24 str. pakeitimo ir Įstatymo dėl religinių rankraščių tekstų, perrašintų išimtinai apeiginei paskirčiai (torų), perdavimo žydų religinėms bendruomenėms ar bendrijoms, projektus**, nusprendė, atsižvelgus į pateiktas pastabas, patikslinti kai kurias formuluotes ir teikti Seimui svarstyti.

Seimo narys Saulius Šaltenis pateikė svarstyti **Seimo nutarimo „Dėl**

paskelbimo valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektams“ projektą. Šiuo nutarimo projektu siūloma skelbti valstybinės reikšmės paminklais **Orvidų sodybą ir Kryžių kalną Šiaulių rajone**. Atsižvelgus į specialistų siūlymus, nuspręsta įtraukti šiuos du objektus į Seimui jau anksčiau pateiktą paminklų sąrašą. Pasiūlyta sąrašą dar kartą patikslinti.

Vida NACICKAITĖ

Valdyba

2000 m. rugsėjo 13 d. Seimo valdyba, apsvarsčiusi LRT direktoriaus raštą, nutarė:

- kreiptis į Vyriausybę dėl finansinės paramos suteikimo Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai;
- siūlyti Vyriausybei sujungti valstybės įmones Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą;
- pavedė Seimo Ekonominių nusikaltimų tyrimo komisijai ištirti AB Lietuvos radijo ir televizijos centro 1996 m. su Lietuvos Respublikos Vyriausybės garantija gautos iš Prancūzijos „Credit Lyonnais“ banko paskolos skyrimo aplinkybes.

Nusprendė komandiruoti šiuos Seimo narius:

- **Antaną Račą** – į **Berlyną, Erfurtą ir Krailsheimą** (Vokietija) **2000 m. rugsėjo 13–19 dienomis** dalyvauti susitikimuose su parlamentarais;
- Sveikatos reikalų komiteto pirmininką **Antaną Matulą** – į **Rezeknę** (Latvija) **2000 m. rugsėjo 13–15 dienomis** dalyvauti tarptautinėje konferencijoje „Alkoholizmo ir narkomanijos problemos Baltijos šalyse“. *Kartu vyksta Seimo Sveikatos reikalų komiteto padėjėja Sandra Rumševičiūtė;*
- **Laimą Liuciją Andrikienę, Juliją Beinortą, Sigitą Čirbą, Romualdą Hofertienę, Algirdą Vaclovą Patacką, Ireną Šiaulienę** – į **Taliną** (Estija) **2000 m. rugsėjo 17–19 dienomis** dalyvauti Baltijos Asamblėjos ir Šiaurės Tarybos rengiamame II Vaikų forume;
- Seimo delegacijos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos jungtiniame parlamentiniame komitete pirmininką **Antaną Račą** ir pavaduotoją **Justiną Karosą** **2000 m. rugsėjo 20–21 dienomis** – į **Briuselį** (Belgija) dalyvauti Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos jungtinio parlamentinio komiteto biuro posėdyje. Taip pat neprieštaravo Seimo nario **Aloyzo Sakalo kelionei į Briuselį** (Belgija) **2000 m. rugsėjo 27–28 dienomis** dalyvauti Europos Parlamento socialistų grupės pasitarime.

Seimo Valdybos posėdyje svarstytas Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio prašymas: Kinijos Liaudies Respublikos Nacionalinio liaudies kongreso VK Pirmininko Li Peno oficialaus vizito metu padovanojimą Seimo Pirmininkui spalvotą televizorių Konka Color TV A 2991 perduoti Vilniaus Universitetinės vaikų ligoninės Neonatalogijos skyriui. Valdyba priėmė sprendimą įvykdyti tai įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Seimo kanceliarijos vadovui Arvydui Kregždei suteiktos kasmetinės atostogos nuo 2000 m. rugsėjo 18 d. iki spalio 8 d.

Vida NACICKAITĖ

LR Seimo valdybai

Paaškinimas Dėl informavimo apie Seimo darbą

2000 m. rugsėjo 7 d.

Seimo valdyba 2000 m. rugsėjo 6 d. nutarė „pažymėti, jog tikslinga Seimo Spaudos tarnybai efektyviau reaguoti (prireikus pateikiant apmokamus skelbimus) į netiksliai pateiktą informaciją apie Seimo darbą”.

1. Spaudos tarnyba paprastai tinkamu laiku parengia ir platina pranešimus apie Seimo darbą (ypač apie *numatomus* priimti arba priimamus įstatymus, kitus teisės aktus).

Jie kasdien matomi www.lrs.lt („*Ryšiai su visuomene*”). Dalis tinkamų pranešimų, juos adaptavus, spausdinami „Seimo kronikoje”.

2. Preveninės informacijos rengimo ir platinimo darbas gali ir turėtų būti profesionaliai organizuotas tik kartu su Informacijos analizės skyriumi, jeigu šis kanceliarijos padalinys nuolat pateiktų duomenis Spaudos tarnybai apie ką tik paskelbtas, skelbiamas žinias, susijusias su Seimo darbu.

3. Netikslią informaciją įvairioms VIP bei per susitikimus su parlamento lankytojais, skatindami polemiką, pateikia Seimo nariai (arba tokios informacijos sąmoningai nepaneigia). *Plg. – žinios radijo laidose apie tariamą Seimo kanceliarijos išsiskolinimą ir pan.*

Tokiais atvejais taip pat reaguojame (patys išklausydami įrašų, rasdami atitinkamas vietas).

4. Pavėluoti pageidavimai iš atitinkamų Seimo padalinių (taip pat sekretoriatų) platinti perduotą informaciją 16–18 val. vertintini kaip klaidingi.

Visada maloniai pasiruošę referuoti Seimo valdybai visais jos darbotvarkėje iškilančiais klausimais, susijusiais su visuomenės informavimu.

Pagarbiai,

A. Vaišnys,
Spaudos tarnybos vadovas

Apie parlamentarų darbo apmokėjimą bei išeitines pašalpas

Artėjant naujo parlamento rinkimams ir baigiantis 1996-2000 m. Seimo kadencijai visuomenę ir žiniasklaidą domina parlamentarų darbo apmokėjimas bei išeitinės pašalpos.

Šie klausimai buvo nustatyti Seimo narių darbo sąlygų įstatymu, priimtu 1996 m. liepos 11 d. (ankstesnės kadencijos Seime).

Minėtame dokumente nustatyta, kad nutrūkus Seimo nario įgaliojimams Konstitucijos 63 straipsnio 1, 2, 3 ir 4 punktuose* numatytais atvejais, išmokama išeitinė pašalpa: „**Ši pašalpa išmokama tiek vidutinių pareiginių atlyginimų dydžio, kiek metų nepertraukiamai truko jo kadencija Seime ar Seime ir Lietuvos Respublikos Aukščiausioje Taryboje, bet ne mažesnė nei 2 vidutinių pareiginių atlyginimų dydžio**”.

Posėdžių sekretariate yra įregistruoti Seimo narių Rūtos Rutkelytės, Justino Karoso, Petro Gražulio ir Jono Šimėno minėto įstatymo pataisų projektai.

Jolanta ANSKAITIENĖ

* 1) **pasibaigia įgaliojimų laikas** arba susirenka į pirmąjį posėdį pirmalaikiuose rinkimuose išrinktas Seimas;
2) Seimo narys miršta;
3) atsistatydina;
4) teismas pripažįsta jį neveiksniu.

Seimo Pirmininkas

NATO Parlamentinės Asamblėjos delegacijos vizitas

„Didelė garbė priimti Jus Seime ir kalbėti apie svarbius dalykus – Lietuvos integraciją į NATO”, sakė Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis, rugsėjo 7 d. Konstitucijos salėje susitikęs su NATO Parlamentinės Asamblėjos delegacija, vadovaujama viceprezidento Tahiro Köse. Svečio teigimu, šio vizito tikslas – iš arčiau visapusiškai susipažinti su Lietuvos raida ir parengti apie tai išsamią ataskaitą Asamblėjai, priimančiai svarbius sprendimus. „Mes atstovaujame įvairių šalių parlamentams, todėl Asamblėjos priimti sprendimai apie NATO plėtrą bus plačiai žinomi mūsų institucijose”, pabrėžė T. Köse ir patvirtino NPA paramą Lietuvos siekiui jungtis į NATO bei savo įsitikinimą, kad 2002 m. Lietuva bus pakviesta narystei.

Susitikimo metu kalbėta apie 2001 metų pavasarį Vilniuje rengiamą NPA pavasario sesiją. T.Köse pabrėžė, kad tokie renginiai ne NATO valstybėse vyksta tik išimtiniais atvejais. Todėl Asamblėjos sesija Vilniuje, pasak delegacijos vadovo, itin svarbus faktas, dar kartą patvirtinantis NPA paramą ir požiūrį į Lietuvos narystę Aljanse.

Seimo vadovas pažymėjo, jog Lietuva aktyviai bendradarbiauja su Vakarų demokratijų saugumo struktūra – Šiaurės Atlanto Aljansu ir daug dirba, kad galėtų prisi-

dėti prie bendrų veiksmų, užtikrinant stabilumą, saugumą ir gerovę Europoje bei Baltijos regione. Vytautas Landsbergis teigiamai vertino NATO atvirumą visoms valstybėms, norinčioms prisidėti prie bendros vertybių politikos. Seimo vadovas pabrėžė, kad NATO plėtra nėra šalių prijungimas, NATO – tai organizacija, į kurią prašosi priimančios demokratinės valstybės.

Susitikimo metu Vytautas Landsbergis pastebėjo, kad kai kurie Vakarų politikai Lietuvą vis dar traktuoja kaip buvusią SSRS dalį, teigdami, jog būtent šis faktas kliudo mūsų šaliai tapti NATO nare. „Okupacijos nepripažinimo politika buvo nuosekli pozicija”, kalbėjo Seimo vadovas ir stebėjosi, neįsivaizduodamas, kaip Vakarų politikai dabar bando pateisinti sovietų okupaciją atgaline data. Tokiu būdu skriauda, padaryta Lietuvai prieš 50 metų, dvigubinama. Artėjantis NATO viršūnių susitikimas 2002 metais bus rimtas išbandymas ne tik valstybėms–narėms, priimančioms sprendimus, bet ir Aljansui, ir visai Vakarų civilizacijai. Jos skiriamieji bruožai – garbė ir teisingumas, principų ir žodžio laikymasis. „Mes dirbam kartu vardan bendro tikslo ir bendros naudos, kad Baltijos regionas būtų stabilumo ir gerovės zona”, pažymėjo Vytautas Landsbergis.

Seimo Pirmininkas pritaria Rytų ir Vakarų suartėjimui. „Tik norėčiau, kad vertybine ir politikos prasme Rytai artėtų į Vakarus, o ne atvirkščiai”, sakė Vytautas Landsbergis. Jis įsitikinęs, jog kada nors ir Rusija bus demokratinė valstybė. Pasak Seimo vadovo, negali būti atskiros rusiškos, eurazinės ar dar kokios atskiros demokratijos, kaip bando aiškinti kai kurie politikai. Svečiams buvo priminta Konstitucijos salėje pasirašyta Lietuvos–Rusijos tarpvalstybinė sutartis, kuria Rusija pripažino Lietuvos nepriklausomybę ir tiesę laisvai rinktis saugumo struktūras.

Susitikimo metu kalbėta ir apie demokratijos raidą Lietuvoje. „Lietuvos, kaip teisinės valstybės, tradicijos labai giles”, pastebėjo Vytautas Landsbergis ir informavo svečius apie XVI a. Lietuvos Statutą, kuriuo naudojosi Rusija bei Lenkija, kuriame jau tada buvo nustatyti netgi valdovo įsipareigojimai tautai bei pažymėtas valdžių skyrimas.

2000 m. rugsėjo 7 d. Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis priėmė Prancūzijos Respublikos ambasadorių Michelį Touraine.

**Lietuvos Respublikos
Seimo Pirmininko
atstovės spaudai
2000 metų rugsėjo 11 dienos
pranešimas**

Šiandien, rugsėjo 11 d., 14 val. abipusiu susitarimu buvo numatytas Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus ir Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio susitikimas ir pokalbis Prezidentūroje. Prezidentui esant užsienyje, šis pokalbis buvo pakeistas į grupės politikų susitikimą su Prezidentu, kuriame dalyvauti pakviestas ir Seimo Pirmininkas. Vytautas Landsbergis mano, kad valstybės vadovų pokalbio nevertėjo sieti su opozicijos politikų susitikimu. Tačiau Seimo Pirmininkas, šiandien oro uoste pasitikęs ir pasitaręs su Prezidentu, nutarė dalyvauti šiame renginyje, norėdamas sužinoti, kaip kas mato Lietuvos užsienio politiką ateityje.

**Seimo Pirmininko
atstovės spaudai
2000 metų rugsėjo 12 dienos
pranešimas**

Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis, rugsėjo 11 d. dalyvavęs politikų pokalbyje pas Respublikos Prezidentą Valdą Adamką, mato prasiskverbusią dezinformaciją išplatintame BNS pranešime.

Pavyzdžiui, pastraipa, prasidedanti žodžiais „pasak šaltinių“, yra prasimanymas, už kurį tartum niekas neatsako; žurnalistai galėtų atskleisti šventą „šaltinių“ paslaptį, kad neatrodytų patys prasimanę.

Citata „Prezidentas klausė, ar kampanijos metu nebus išklabinami valstybingumo pamatai“ taip pat nusižengia tikrovei, nes Prezidentas klausė kitų dalykų ir turi savo stilių.

**Austrijos Respublikos
Nacionalinės Tarybos
Pirmininko vizitas**

2000 m. rugsėjo 11 d. Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis priėmė Austrijos Respublikos Nacionalinės Tarybos Pirmininką Heinzą Fischerį ir jį lydincią parlamentarų delegaciją.

Pokalbio dalyviai šiltai prisiminė susitikimą Vienoje oficialaus Vytauto Landsbergio vizito metu. Tada H. Fischerio pareikšta pakankamai griežta Austrijos pozicija dėl atominų jėgainių ir kai kurie vertingi patarimai bei idėjos padėjo Lietuvai teigiamai apsispręsti dėl IAE uždarymo. Svečias pasveikino Lietuvos sprendimą atsisakyti atominės jėgainės ir pabrėžė, kad Austrija šį žingsnį žengė anksčiau, patirdama nuostolius, tačiau išpareigojusi būti nuosekli. Seimo vadovas informavo, jog Lietuva drauge su Europos Sąjungos valstybėmis jau pradėjo bendrai spręsti atominės jėgainės uždarymo finansines ir kitas problemas. Vytautas Landsbergis padėkojo H. Fischeriui už aktyvų Austrijos išitraukimą į šį procesą.

Susitikimo metu kalbėta apie organizuojamą tarptautinį Vilniaus forumą, skirtą II Pasaulinio karo metu pagrobtų vertybių problemai. Tai Stokholme vykusios konferencijos tęsinys, turėsiantis, pasak H. Fischerio, didelį atgarsį. „Lietuva bus padariusi gerą darbą tarptautiniu mastu“, pažymėjo svečias. Vytautas Landsbergis padėkojo H. Fischeriui už jo vadovaujamo Nacionalinio aukų fondo didelę finansinę paramą šiam renginiui, paprašė daryti įtaką jo reikšmės supratimui Europoje.

Seimo Pirmininkas labai gerai įvertino Austrijos poziciją dėl kompensacijų mokėjimo Lietuvos piliečiams, išvežtiems priverstiniais darbais okupacijos metais, – kompensacijos bus mokamos tiesiogiai, o ne per tarpininkus. Austrijos parlamentas prieš kelis mėnesius vienbalsiai priėmė įstatymą, kuriuo šiam tikslui skiriama 450 mln. JAV dolerių. H. Fischeris informavo apie Austrijos pageidavimą šių kompensacijų išmokėjimą sieti su galutiniu teisiniu atsiskaitymu, kad ateityje nebebūtų reiškiami kokių nors papildomų pretenzijų. Vytautas Landsbergis pritarė tam, bet suabejojo dėl kompensacijų išmokėjimo susiejimo su nusavintu žydų turto. „Lietuvai būtų sunku prisiimti atsakomybę už jos buvusių piliečių žydų galimą turėtą nuosavybę tuometinėje Austrijoje ar sąskaitas bankuose“, pastebėjo Seimo Pirmininkas. „Kita vertus, Austrija neokupavo Lietuvos, ji pati buvo prievarta aneksuota“, tęsė Vytautas Landsbergis. Jo manymu, būtų tikslinga spręsti atskiras problemas, jeigu jų atsirastų, o ne viską iš anksto jungti į vieną paketą.

Susitikimo metu daug kalbėta apie Europos Sąjungos reikalus. „Tai politinių sprendimų sfera“, pastebėjo Vytaut-

tas Landsbergis. Pasak jo, bandymai pavienėse ES valstybėse referendumais gauti pritarimą organizacijos plėtrai, gali būti ne kas kita, kaip siekis stabdyti procesą. „Mano požiūriu, Europos Sąjungos plėtra naudinga ir prasminga”, pažymėjo H.Fischeris. Jis teigė, kad Europos zona – tai taikos zona, kur konfliktų sprendimas neįmanomas jėgos pagalba. Svečias pritarė Vytauto Landsbergio nuomonei, jog ES pirmiausiai pati turi būti pasirengusi priimti naujas nares, ir pastebėjo, kad be valstybių–narių politinės valios ir sprendimo sunku tikėtis persilaužimo ES plėtros procese.

Vytautas Landsbergis priėmė naująjį Nepaprastąjį ir įgaliotąjį JAV ambasadorių Lietuvoje

Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis 2000 m. rugsėjo 12 d. priėmė Johną F. Tefftą – Nepaprastąjį ir įgaliotąjį JAV ambasadorių Lietuvoje, kuris pakeitė kadenciją baigusį Keithą Smithą.

Puikiai lietuviškai kalbančio ambasadoriaus teigimu, jo lietuvių kalbos mokytoja padėjo suvokti, kas yra Lietuva. Pasak svečio, per Lietuvos istoriją bei kultūrą jis pajuto mūsų šalies dvasią, suprato žmonių siekius. Stulbinančiais rezultatais ambasadorius pavadino per dešimtį metų Lietuvos padarytą pažangą. Seimo Pirmininkas,

kurio ambasadorius paklausė, kaip vertina šį nueitą kelią, atsakė R. Tagorės žodžiais, kad niekas neišmoko vaikščioti, nė karto nesuklupęs.

Susitikimo metu pašnekovai pasikeitė informacija apie JAV ir Lietuvoje vykstančias rinkimų kampanijas, pasidalijo mintimis apie tolesnę šalių raidą. J.F. Tefftas teigimu, Amerika ir toliau laikysis savo išsipareigojimų Europai. Visi svarbiausi su tuo susiję klausimai, kaip ir anksčiau, bus plačiai diskutuojami JAV Kongrese. Ambasadorius pažymėjo, jog tolesnę NATO plėtrą taip pat lems pozityvus senatorių bei kongreso narių sprendimas. J.F. Tefftas neabejoja, kad Lietuva taps šio Aljanso nare, nes mūsų šalis visur traktuojama, kaip geriausiai narystei pasirengusi kandidatė.

Pokalbio dalyviai sutarė, kad užsienio investicijos būtinos kurti darbo vietas ir Lietuvos ekonomikos kilimui. Ambasadorius sakė sieksiąs pritraukti kuo daugiau Amerikos kapitalo į mūsų šalį, patarsiąs kompanijoms labiau atsižvelgti į žmonių lūkesčius ir būgštavimus, daugiau informuoti visuomenę.

Seimo Pirmininko atstovės spaudai 2000 metų rugsėjo 13 dienos pranešimas

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis pareiškė nuomonę apie vakar Seime priimtą įstatymą, kuriuo 1941 m. birželio 22–23 d. sukilėlių pareiškimas apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą pripažįstamas valstybės aktu: „tas dokumentas turėjo būti geriau parengtas; tikiuosi, kad Respublikos Prezidentas pasiūlys jam pataisų“.

Atidedamas Seimo Pirmininko darbo vizitas į Estiją

Atidedamas Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio darbo vizitas į Estijos parlamentą (Riigikogu). Vytautas Landsbergis 2000 m. rugsėjo 13 d. iš ryto paskambino Estijos parlamento vadovui Toomui Savi, informavo apie savo užimtumą ir pašnekovai sutarė vizitą atidėti.

Aptartos ES plėtros problemos

2000 m. rugsėjo 13 d. Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis priėmė Europos Komisijos Plėtros generalinį direktorių Eneką Landaburą Illaramendi ir aptarė ES plėtros problemas.

„Per laikotarpį nuo mūsų pasakutiniojo susitikimo (1999 11 30) Lietuva padarė žymią pažangą“, pabrėžė svečias. Pasak jo, problemos su Ignalinos atominė elektrine jau praeityje. E. Landaburas pabrėžė, kad jėgainės uždarymas buvo sąlyga Lietuvos derybų pradžiai. Todėl Lietuvos ryžtas išspręsti šį klausimą ir Seimo Pirmininko pozicija bei Seimo priimtas įstatymai Europos Komisijoje įvertinti itin teigiamai.

Svečio nuomone, mūsų šalis sėkmingai bendradarbiauja su Europos Sąjunga įvairiais lygmenimis. „Tai nėra skaičiai, tai – procesas“, pastebėjo E. Landaburas. Jis neabejoja, kad Lietuva pasistengusi gali pasivyti anksčiau derybas pradėjusias valstybes. Labai svarbus, pasak svečio, šalies politinių jėgų sutarimas dėl stojimo į ES ir kuo didesnė piliečių parama. Vytautas Landsbergis neabejoja, jog dauguma pagrindinių Lietuvos partijų tvirtai remia Lietuvos narystę ES. Kitų partijų manipuliavimas šiuo svarbiu šalies tikslu gali būti tik populistiški manevrai rinkimų kampanijos metu. „Mes padarysime viską, kad politinis Lietuvos pasi-

rinkimas būtų išlaikytas ir tęsiamas“, sakė Seimo Pirmininkas.

Susitikimo metu aptartos kai kurios problemos, susijusios su valstybės sienomis tarp šalių-kandidačių. Vytautas Landsbergis norėtų išvengti nereikalingų komplikacijų, prasidėjus stojimo procesui. Laikinųjų sienų atsiradimas, pasak Seimo vadovo, gali daryti neigiamą įtaką ryšiams tarp kaimyninių valstybių, jau įsitvirtinusiame bendradarbiavime. E. Landaburas informavo, kad priėmimas į ES turėtų vykti, atsižvelgiant į politinę realybę, t.y. šalys-kandidateis, kurios nedaug skirsis pagal pasirengimą, stos į bendriją grupėmis. Svečias tvirtai pareiškė, jog ES plėtra

tikrai vyks, ir visos šalys–kandidatės taps šios organizacijos narėmis. Europos Sąjungos pozicija labai aiški ir nekeičiama – niekas negali kvestionuoti valstybių pasirinkimo ir jų sprendimo jungtis į bendradarbiavimo ir gerovės erdvę.

Pašnekovai pasikeitė nuomonėmis apie Lietuvos ryšius su Kaliningrado sritimi. „Mes daug dir-

bame, kad padėtume šiam kraštui pasirengti europiniam bendradarbiavimui”, kalbėjo Vytautas Landsbergis. „Kai Lietuva tapo kandidatė į ES nares, jos bendradarbiavimas su Kaliningrado sritimi tapo Europos Sąjungos bendradarbiavimu su šiuo regionu”, pažymėjo E.Landaburas. Jis pabrėžė, kad ES suinteresuota geru

bendradarbiavimu su šia Rusijos dalimi.

Pokalbio metu kalbėta apie artėjančias institucines Europos Sąjungos reformas. Vytautas Landsbergis nuogaštavo, kad šie planuojami pokyčiai ES gali tapti pagrindu atidėliojimui, taigi ir kliūtimi Lietuvai įsijungti į organizaciją. Svečias patikino, jog kiekviena šalis bus vertinama pagal savo pasirengimą narystei bei ekonominių ir politinių Kopenhagos kriterijų išpildymą. Neseniai vykusiam ES užsienio reikalų ministrų susitikime buvo nutarta, kad diskutuoti apie ES ateitį negalima, jei diskusijoje nedalyvauja šalys–kandidatės. Taip jos jau yra pripažintos ES dalyvės.

2000 m rugsėjo 13 d. Slovakijos Respublikos ambasadorius Jozefas Dravecky susitiko su Seimo Pirmininku Vytautu Landsbergiu.

Loreta ZAKAREVIČIENĖ

Užsienio šalių delegacijų vizitai

2000 m. rugsėjo 7 d. NATO Parlamentinės Asamblėjos delegacija susitiko su Nacionalinio saugumo ir gynybos, Užsienio reikalų komitetų bei NATO reikalų komisijos nariais.

2000 m. rugsėjo 7 d. Ukrainos ambasadorius **Oleksandras Fedrickij** susitiko su Seimo Pirmininko pavaduotoju Rimantu Jonu Dagiu.

2000 m. rugsėjo 11 d. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai susitiko su **Švedijos Karalystės parlamento Gynybos komiteto nariais**.

Susitikimo metu išsamiai aptarti įvairūs Lietuvos ir Europos saugumui bei stabilumui aktualūs klausimai. NSGK pirmininkas Algirdas Juozapas Katkus informavo svečius apie baigiamą kurti Lietuvos krašto apsaugos sistemos darbą reglamentuojančią įstatymų bazę bei padėjo Švedijos parlamentarams už jų šalies teikiamą paramą Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms.

Švedijos Karalystės parlamento Gynybos komiteto pirmininkas Henrikas Landerholmas sakė, kad Baltijos valstybių saugumas yra vienas iš Švedijos nacionalinių interesų, kadangi be to nebūtų įmanoma taika ir saugumas visoje Europoje.

Seimo delegacijų, atstovų vizitai į užsienį

Bronislavas Juozas KUZMICKAS ir Alvydas MEDALINSKAS Briuselyje (Belgija) 2000 m. rugsėjo 9-12 dienomis dalyvavo Vakarų Europos Sąjungos Asamblėjos Technologijų ir oro erdvės, Parlamentinių ir viešųjų ryšių, Politinio, Nuolatinio ir Gynybos komitetų posėdžiuose.

Feliksas PALUBINSKAS Zagrebe (Kroatija) 2000 m. rugsėjo 11-13 dienomis dalyvavo Europos šalių parlamentų vadovų susitikime.

PARLAMENTARŲ VIZITAS LENKIJOJE

Lenkijos Respublikos Seimo Lenkijos ir Lietuvos parlamentinių ryšių grupės pirmininko T.Wronos kvietimu Seimo nariai Žibartas Juozas Jackūnas, Juozas Dringelis, Algirdas Vaclovas Patackas šių metų rugsėjo 7–9 dienomis lankėsi Varšuvoje.

Tai buvo baigiamasis šios Seimo kadencijos Lietuvos ir Lenkijos parlamentinės ryšių grupės vizitas. Jo tikslas – dar kartą susitikti su kolegomis Lenkijoje, apibendrinti ketverių metų veiklos rezultatus.

Vizito metu delegacijos nariai susitiko su Lenkijos Respublikos Seimo ugdymo, mokslo ir jaunimo komisijos pirmininke G.Staniszevska, Seimo vicemaršalu J.Kroliu, parlamentinių ryšių grupės pirmininku T.Wrona, Užsienio reikalų ministerijos valstybes pasekretore B.Tuge–Erecinska.

Susitikimuose akcentuota pozityvi abiejų šalių santykių raida per pastaruosius ketverius metus. Bendrame parlamentinių ryšių grupių darbe pavyko įveikti ne vieną problemą švietimo, mokslo, kultūros srityje. Tam padėjo grupių santykiuose vyravusi tiesos, atvirumo ir geros valios dvasia.

Susitikimuose kalbėta ir apie neišspręstas problemas: Punsko užkardos, Punsko kultūros namų statybos, pavardžių ir vardų rašymo, lietuviškų vadovėlių leidybos, diplomų pripažinimo ir kt.

Lietuvos Respublikos Seimo nariai ne kartą akcentavo, kad sprendžiant įvairias santykių problemas reikia galvoti apie pačią es-

mingiausią – integracija į NATO. Todėl esminės problemos reikia skirti nuo dirbtinių ir neleisti kilti konfliktams dėl antraeilių dalykų. Šiuo požiūriu nesuprantamas pasienio posto Punske įkūrimas, neatsižvelgiant į Punsko gyventojų ir Lenkijos visuomenės veikėjų prieštaravimus. Susitikimuose pasikeista nuomonėmis dėl reklaminės kampanijos neva badaujančiams lenkų vaikams Lietuvoje remti.

Vizito metu parlamentarai diskutavo dėl žiniasklaidos svarbos dvišaliams santykiams.

Pradėdamas diskusiją T.Wrona pastebėjo, kad temos pasirinkimą sąlygojo tai, kad dažnai tenka kovoti su per ilgą laiką susiformavusiais mitais. Visuomenės informavimo priemonės gali skatinti arba padėti sklaidyti juos.

Pasidžiaugta, kad spauda suvaidino teigiamą vaidmenį pasirašant Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartį 1994 metais.

Ž.J.Jackūnas pastebėjo, jog vaizdas apie dviejų šalių santykius, kuris yra pateikiamas spaudoje ir realusis, ne visada atitinka. Tai dažnai būna ne iš blogos valios, o todėl, kad žiniasklaida yra verslo rūšis. Kadangi ateinantys metai Jungtinių Tautų yra paskelbti civilizacijų dialogo metais, galima būtų juos paskelbti ir Lietuvos ir Lenkijos dialogo metais.

Seimo narys J.Dringelis pastebėjo, kad Lietuvoje leidžiama len-

kiška spauda jau bemaž atsikratė antilietuviškumo.

Seimo narys A.V.Patackas nuogaštavo, kad žiniasklaidoje vyrauja komerciniai dalykai ir aktualesnė tematika nėra domimasi, rimtesnis straipsnis yra išimtis. Iki šiol nėra atsakyta į klausimą, kodėl, būdamas draugiškos tautos, tarpusavyje kovojo. Lenkijos Seimo narys Anuszkewiczus pastebėjo, kad Lietuva iš esmės teigiamai vertinama Lenkijos spaudoje. Patvirtindamas tai, BNS atstovas Varšuvoje J.Degutis pateikė visuomenės apklausos duomenis, pagal kuriuos per keletą metų Lietuva įgijo daugiau simpatijų tarp Lenkijos gyventojų. Jei 1995 metais pagal tai Lietuva buvo tik vienuoliktoje vietoje, tai 1998 metais jau ketvirtoje. Ši pažanga gali būti priskiriama tiek žiniasklaidai, tiek politikams. Per dešimt metų įvyko tikra revoliucija santykių nušvietimo spaudoje srityje. Po diskusijų nuspręsta siūlyti abiejose šalyse atlikti sociologinius tyrimus ir surengti mokslinę konferenciją apie žiniasklaidos įtaką formuojant visuomenės požiūrį į dvišalį bendradarbiavimą, Lietuvos ir Lenkijos vaizdą, pateikiamą visuomenės informavimo priemonėse.

Baigdami vizitą Lietuvos Respublikos Seimo nariai aplankė namą Žuravijos gatvėje Varšuvoje, kur gyveno M.K.Čiurlionis, ir Pustelnike, kur menininkas mirė.

*Rimantas STANKEVIČIUS,
Tarpautinių ryšių skyriaus
vyr. konsultantas*

EUROPOS PARLAMENTINIŲ TYRIMŲ IR DOKUMENTACIJOS CENTRO SEMINARAS

2000 m. rugsėjo 7–8 d. Seimo rūmuose buvo surengtas Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentacijos centro (angl. *European Center for Parliamentary Research and Documentation – ECPRD*) bei Lietuvos Seimo kanceliarijos seminaras „Parlamentinės informacijos ir duomenų bazių atrankos kriterijai“. Tai pirmasis ECPRD renginys Lietuvoje.

Seminaro dalyviai

Šis centras yra bendra Europos Parlamento (EP) ir Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) globojama institucija, vienijanti informacijos, tyrimų, dokumentacijos, informacinių technologijų tarnybas, bibliotekas ir kitas panašias administracines parlamentų struktūras. Ji įsteigta 1977 m. Europos parlamentinių asamblėjų pirmininkų konferencijoje Vienoje. Visų Europos Tarybos valstybių nacionaliniai parlamentai yra ECPRD tikrieji nariai (jeigu parlamentas yra dvejų rūmų, nariai yra abeji), o dar 7 valstybių parlamentai turi svečio ar stebėtojo statusą. Centro nariai yra parlamentinės institucijos – Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja, Europos Parlamentas, Vakarų Europos Sąjungos Asamblėja. Centru vadovauja 2 direktoriai: vieną skiria EP Generalinis sekretorius, kitą ETPA klerkas. Kiekvienas nacionalinis parlamentas paskiria vieną tarnautoją, kuris tampa ECPRD korespondentu (Lietuvos

Seimo korespondentė ECPRD yra Informacijos analizės skyriaus vyriausioji konsultantė Danutė Vabalaitė). Korespondentai koordinuoja centro veiklą ir bendradarbiavimą su nacionaliniais parlamentais. Ne rečiau kaip kartą per metus rengiami korespondentų susitikimai, kuriuose aptariamos veiklos gairės, įvairių bendrų renginių projektai bei darbotvarkės.

Seminare Vilniuje ECPRD korespondentai bei įvairių parlamentinės informacijos tarnybų darbuotojai keitėsi patirtimi ir svarstė, kaip geriau aprūpinti parlamentarus jų darbui būtina informacija. Aptarti įvairių informacijos šaltinių ir duomenų bazių atrankos kriterijai bei kompiuterinių technologijų teikiamų galimybių efektyvesnis panaudojimas. Pagrindinį pranešimą „Informacijos ir žinių valdymas valstybės strateginių sprendimų priėmimo procesuose“ skaitė Vilniaus universiteto Komunikacijų fakulteto dekanas doc. Renal-

das Gudauskas. Savo nacionalinių parlamentų informacijos ir tyrimų tarnybų patirtį pristatė Jungtinės Karalystės Bendruomenių rūmų bibliotekos resursų padalinio direktorė Jane Wainwright, Lenkijos Senato informacijos ir tyrimų skyriaus direktorius Andrzejus Dziubeckis, Norvegijos Stortingo bibliotekos tarnautoja Jeanette Berseth, taip pat Estijos, Latvijos ir Lietuvos parlamentų informacijos tarnybų bei bibliotekų atstovai. Antrą seminaro dieną dalyviai pasiskirstė į dvi diskusijų grupes (vienai vadovavo Latvijos Seimo, kitai Italijos Senato atstovės), kuriuose aptarė šiuolaikinius informacijos šaltinius ir duomenų bazes, jų atranką pagal parlamentų poreikius ir finansines galimybes, naudingumą įstatymų leidybos bei kitai parlamentarų veiklai. Buvo išsakytos nuomonės apie tai, kokius periodinius leidinius, knygas, enciklopedijas, žinytus, naujienų agentūras, kompaktinius diskus ir kitokias elektronines duomenų bazes tiks-

lingiausia prenumeruoti, kurios iš jų labiausiai atitinka parlamentarų poreikius. Nemažai dėmesio skirta informacijos atrankos, apibendrinimo ir jos pateikimo būdams. Seminaro dalyviai svarstė, kokių laipsniu ir mastu įmanoma parlamentarams suteikti informaciją pagal jų individualias užklausas, aptarė spausdintinės ir elektroninės informacijos šaltinių privalumus bei trūkumus, informacinių technologijų panaudojimą, ypač akcentuojant vidaus tinklo (*intranet*) teikiamas galimybes.

Apibendrinus diskusijas buvo pažymėta, kad daugelyje šalių parlamentų informacijos tarnybos dirba panašiai ir susiduria su analogiškais problemomis, nors tokių tarnybų struktūros įvairiose šalyse nežymiai skiriasi. Viena iš pagrindinių įvardintų problemų, žymiai apsunkinančių parlamentinės informacijos tarnybų darbą yra ta, jog daugelio valstybių įstatymų ir kitų teisės aktų tekstai yra prieinami tik jų nacionaline kalba. Visų Baltijos valstybių, taip pat Lenkijos atstovai akcentavo, kad ypač sunku gauti Šiaurės valstybių teisės aktus plačiai vartojamomis kal-

bomis (anglų, vokiečių, prancūzų), būtent Skandinavijos šalių įstatymų leidybos patirtis dažniausiai domina parlamentarų.

Seminarui Vilniuje vadovavo vienas ECPRD direktorių (skirtas EP Generalinio sekretoriaus) Dickas Toornstra (Olandija). Seminaro dalyvių pasveikino Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Arvydas Vidžiūnas. Seimo Pirmininko pavaduotojas Rimantas Jonas Dagys pakvietė seminaro dalyvius į vakarienę, o Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Audronius Ažubalis surengė pietus. Po seminaro svečiams buvo surengta ekskursija į Trakus. Seminaro svečių kelionės ir apgyvendinimo išlaidas apmokėjo ECPRD, o dalį išlaidų seminaro rėmėjai – Lietuvos informacinių technologijų bendrovės.

*Evaldas SINKEVIČIUS,
Seimo Informacijos analizės skyriaus konsultantas*

SEMINARAS SEIMO KANCELIARIJOS DARBUOTOJAMS DANIJOJE

1996 m. buvo pasirašyta Lietuvos ir Danijos užsienio reikalų ministerijų sutartis dėl techninės pagalbos, skirtos Lietuvos pasirengimui narystei Europos Sąjungoje. Tai FEU programa. Pagal šią programą numatyta apie 100 projektų už 46 mln. Danijos kronų. Vykdam vieną iš šios programos projektų – valstybės tarnautojų mokymą, įgyvendinant pasirengimo narystei ES strategiją – 2000 m. rugpjūčio 28–30 d. Kopenhagoje Seimo kanceliarijos padalinių vadovams ir konsultantams buvo surengtas seminaras.

Rugpjūčio 28 d. atidarydamas seminarą Danijos užsienio reikalų ministerijos departamento vadovas Kaare E. Jansonas pažymėjo, kad Danija nuo 1972 m. būdama Europos Sąjungos nare turi patirties bendradarbiaudama su ES institucijomis ir priimdama sprendimus dėl ES reikalų. Jo manymu, ši patirtis gali būti itin vertinga Lietuvos valstybės tarnautojams.

Kaare E. Jansonas supažindino seminaro dalyvius su sprendimų dėl ES reikalų priėmimo procesu Danijoje. Prelegentas pabrėžė, kad Danijoje sprendimų

priėmimo procesas yra centralizuotas kaip ir Prancūzijoje, Olandijoje, Belgijoje, Ispanijoje ir Jungtinėje Karalystėje. Tokių sprendimų priėmimo modelį Danija priėmė 1972 m. motyvuodama, kad toks modelis priimtinausias mažoms valstybėms – narėms, nes tuomet jos gali daryti įtaką ES sprendimams.

Danijoje ES reikalus koordinuoja Užsienio reikalų ministerija. Europos Komisijos pasiūlymus Užsienio reikalų ministerija perduoda specialiesiems komitetams (jų yra 32), kurių pagrindinis tiks-

Danijos Folketingas

las – nustatyti Danijos poziciją. Komitetai, priėmę bendrą sprendimą, EK pasiūlymą toliau svarstyti perduoda Vyriausiųjų specialistų komitetui. Jį sudaro ES reikalų koordinavimo atskirose ministerijose specialistai. Šis komitetas, priėjęs bendros išvados, savo sprendimą perduoda Vyriausybės Užsienio reikalų komitetui. Šiame komitete formuojama Danijos ES politika. Komitetą sudaro ministrai, pirmininkauja užsienio reikalų ministras. Briuselyje sprendimas pateikiamas, gavus parlamento Europos reikalų komiteto pritarimą. Pažymėtina, kad Danijoje dėl ES reikalų svarstoma ir diskutuojama „kol priimamas bendras ir visiems priimtinas sprendimas“.

Užsienio reikalų ministerijos skyriaus vadovas Michaelas Starbaekas Christensenas perskaitė pranešimą „Danijos referendumai

dėl ES klausimų. 2000 09 29 referendumas dėl Euro“. Pranešime akcentuota, jog Danijos Konstitucija (pataisyta ir priimta 1953 m. birželio 5 d.) leidžia įgaliojimus skirti tarptautinėms institucijoms, įkurtoms drauge su kitomis valstybėmis, kad būtų plėtojamos tarptautinės teisės ir bendradarbiavimo formos. Toks sprendimas gali būti priimtas dviem būdais: pritarus 5/6 parlamento narių arba pritarus parlamentarų daugumai ir visuotiniam referendumui.

Buvo perskaityti pranešimai apie Europos Sąjungos institucijas, jų bendradarbiavimą su Danijos institucijomis, ES plėtrą, ES politiką dėl Rusijos.

Kitas dvi dienas seminaras vyko Danijos Folketinge.

Su Folketingo ir jo administracijos struktūra bei funkcijomis su pažindino Tarptautinių santykių

departamento direktorius Jensas Adseras Sorensenas.

Vienerių rūmų Danijos parlamentą sudaro 179 nariai. 175 parlamentarai renkami Danijoje, po du – Farerų salose ir Grenlandijoje. Dabar dirba Folketingas, išrinktas 1998 m. kovo 11 d. Kadencijos pradžioje sudaromi 24 nuolatiniai komitetai.

Folketingas kiekvienos sesijos pirmajame posėdyje renka Prezidiumą. Jį sudaro Pirmininkas ir 4 Pirmininko pavaduotojai.

Už Folketingo administraciją (370 nepolitinių darbuotojų) **atsakingas Generalinis sekretorius**. Jį neribotam laikui skiria Pirmininkas, pasikonsultavęs su pavaduotojais. Generaliniam sekretoriui pavaldūs administracijos struktūriniai padaliniai – departamentai ir skyriai. Vienas jų – Paslaugų parlamentarams skyrius (kelionių agentūra,

paštas, parlamento lankytojų ir ekskursijų, apsaugos padaliniai, kavinės, kirpykla). Komitetų skyrius – tai daugumos nuolatinių komitetų sekretoriatas. Folketingo komitete dirba vienas sekretorius. Kai kurie sekretoriai aptarnauja du komitetus. Išsamiai su Danijos Folketingo administracijos struktūra galima susipažinti interneto tinklalapyje www.folketinget.dk.

Ryšių su visuomene bei informacinių technologijų departamento vadovas Johsas Chr. Johansenas supažindino su Danijos parlamento pristatymu internete. Jo skyrius ypač daug dėmesio skiria internetui, nes iš atliktų apklausų matyti, kad Folketingo interneto tinklalapį lanko gerokai daugiau interesantų negu naudojamosi kitomis priemonėmis, t.y. telefonu, apsilankymu parlamente ar kitais informacijos šaltiniais. Nustatyta, kad 80% vartotojų parlamento interneto tinklalapį 1999 metais naudojo dažniau nei kartą per mėnesį. Tyrimai parodė: nuo 1999 iki 2000 metų Folketingo interne-

to tinklalapio naudojimas išaugo 105%, t.y. 38% Danijos gyventojų pasinaudojo parlamento interneto tinklalapyje skelbiama medžiaga. Be to, Johsas Chr. Johansenas minėjo, kad parlamento interneto tinklalapyje yra skelbiama visa informacija (t.y. apie partijas, įstatymus, posėdžius, parlamentarų keliones ir t.t.), išskyrus keletą slaptų dokumentų.

Folketinge yra įkurtas ES informacijos centras. Jį pristatė centro direktorius Peteris Juulas Larsenas. Tai nėra politinis padalinys. Jo tikslas – atsakyti į piliečių klausimus, susijusius su Europos Sąjunga. Jis gali naudotis Danijos bei tarptautinėmis informacinėmis bazėmis, kad galėtų greitai ir tiksliai atsakyti į rūpimus klausimus. Taip pat jis bendradarbiauja su ministerijų ir informacijos agentūrų, Europos Komisijos ir parlamento kompetentingais atstovais, kad galėtų greitai gauti dokumentus ar informaciją, susijusią su Europos įstatymų leidyba bei programomis. Europos Sąjungos informacijos

centro interneto tinklalapis leidžia piliečiams susipažinti su ES įstatymais ir dokumentais, Europos reikalų komiteto ataskaitomis bei pastabomis.

Baigiantis seminarui kiekvienas dalyvis užpildė anketą, kurioje įvertino seminarą.

Straipsnio autorių nuomone, seminaras, nepaisant kai kurių trūkumų (nebuvo galimybės išsamiau susipažinti su analogiškų padalinių veikla, ekskursija po parlamentą buvo labai trumpa), buvo naudingas profesinei ir pažintinei prasme.

Seminaro dalyviai lankėsi mūsų valstybės ambasadoje, kur jaukioje, neformalioje aplinkoje bendravo su Lietuvos ambasadoriumi Danijoje Raimundu Jasinevičiumi bei ambasados darbuotojais.

*Paulius ALIŠAUSKAS,
Spaudos tarnybos „Lithuanian
Parliamentary Mirror“ redaktorius*

*Laima ŠANDARIENĖ,
Spaudos tarnybos vyriausioji
konsultantė*

Seimo Priimamajame

2000 m. rugsėjo 5-11 d. dienomis Seimo Priimamajame gautas 121 laiškas. Iš Vilniaus – 73, Kauno – 12, kitų miestų – 11, rajonų – 16, užsienio valstybių – 9.

Teisė ir teisėtvara

Teisingumo viceministro G.Švedo, Generalinio prokuroro pavaduotojo K.Betingio, Archyvų departamento generalinio direktoriaus V.Grigoraičio, vidaus reikalų ministro Č.Blažio, teisingumo viceministrės R.Budbergytės pastabos dėl Baudžiamojo proceso kodekso papildymo įstatymo projekto.

Generalinio prokuroro K.Betingio pastabos dėl Policijos veiklos pagrindų įstatymo projekto.

Ekonomika, energetika, pramonė

Valstybės kontrolieriaus J.Liaučiaus pastabos dėl Seimo nutarimo „Dėl valstybės skolos ir Valstybės piniginių išteklių apyvartos audito“ bei pastabos dėl Lietuvos banko įstatymo pakeitimo įstatymo projekto.

AB „Lietuvos dujos“ generalinio direktoriaus V.Mikailos, Valskybinės energetikos išteklių kainų ir energetikos kontrolės komisijos

pirmininko V.Jankausko, Dujų ūkio asociacijos prezidento K.Šumacherio pastabos dėl Gamtinių dujų įstatymo projekto.

Užsienio reikalų viceministro A.Rimkūno raštas dėl Prekių ir paslaugų ženklų įstatymo pakeitimų.

Pramonininkų konfederacijos viceprezidento M.Aleliūno, Energetikos valstybinės inspekcijos viršininko V.Miškinio pastabos dėl Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo pakeitimų.

Jūrų krovos kompanijų asociacijos vykdomojo direktoriaus viceprezidento V.Greičiūno pastabos dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo ir Saugos laivybės įstatymo.

Finansų ministro V.Dudėno pastabos dėl Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto.

Statistikos departamento generalinio direktoriaus P.Adlio informacija apie užsienio prekybą 2000 metų sausio-liepos mėnesiais.

Finansavimo klausimai

VĮ Valstybinio žemėtvarkos instituto direktoriaus J.Jasinsko, AB – „Hidroprojektas“ direktoriaus T.Leliūgos, „Šiaulių hidroprojektas“ direktoriaus K.Tamulionio, „Vilniaus hidroprojektas“ direktoriaus Z.Staniulio, UAB – „Panevėžio hidroprojektas“ direktoriaus V.Beivydo, „Šilutės hidroprojektas“ direktoriaus V.Ruko,

Korporacijos „Matininkai“ viceprezidento R.Masilionio, Valstybinio miškotvarkos instituto direktoriaus A.Kuliešio kreipimasis dėl žemės reformos darbų finansavimo.

Socialinė apsauga ir darbas

Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisijos pirmininko E.R.Stanciko raštas dėl Asmenų, nukentėjusių nuo 1939-1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo projekto.

AB „Žemaitijos pienas“ generalinio direktoriaus A.Pažemecko raštas dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo.

Panevėžio šeimų (13 parašų), globojančių visiškos negalios asmenis, kreipimasis dėl kompensacijų už vaistus, lydinčiųjų asmenų skaičiaus, transporto lengvatų, lengvatinio tarifo už telefono paslaugas.

Švietimas, mokslas, kultūra

Kauno technologijos universiteto statusas.

Vytauto Didžiojo universiteto statusas.

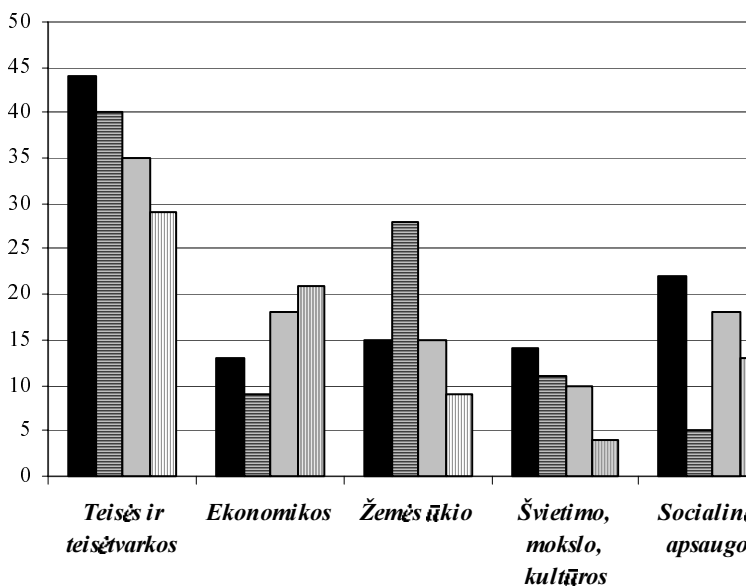
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos generalinio direktoriaus V.Žuko raštas dėl kritiškos šios įstaigos finansinės padėties.

Valstybės valdymo ir savivaldybių reikalai

Rokiškio rajono savivaldybės mero V.Kanopos, Kėdainių rajono savivaldybės mero V.Muntiano, Panevėžio rajono mero A.Pekeliūno raštai dėl 2000 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto.

*Parengė
Priimamojo konsultantė
Asta JANKAUSKIENĖ*

1997-2000 metais rugsėjo 5-11 dienomis gautų laiškų tematika:

Spaudos Konferencijos

2000 m. rugsėjo 7 d.

„Politinės aktualijos”. Riman-
tas SMETONA (SN). Dalyvavo
profesorius Edmundas Stancikas.

R.Smetona informavo apie
rugsėjo 9 d. įvyksiančią „Tautos
fronto” koalicijos konferenciją, ku-
rioje bus pristatyta koalicijos pro-
grama, kandidatai į Seimo narius.
Smetonos teigimu, programa ide-
ologiškai yra gana vientisa, pagrindi-
nė jos nuostata: maksimali ekon-
ominio veikimo laisvė su griežta
valstybės priežiūra.

E.Stancikas, kalbėdamas apie
valstybės sugebėjimą prižiūrėti rin-
kos sąlygomis vykstančius ekon-
ominius procesus, aptarė Vyriausy-
bės rengimąsi nustatyti atlyginimų,
mokamų iš šalies biudžeto, apmo-
kėjimo tvarką.

„Programa Lietuvai”. Riman-
tas PLEIKYS (Nuosakiųjų kon-
servatorių sąjungos (NKS) pirmi-
ninko pavaduotojas, SN). Daly-
vavo Stasys Šedbaras (NKS pirmi-
ninko pavaduotojas) bei Albinas
Pilipauskas (NKS Prezidiumo na-
rys).

S.Šedbaras pristatė NKS rinki-
mų programą, atkreipdamas dė-
mesį į naujų darbo vietų kūrimą,
švietimą bei perkvalifikavimą, rin-
kos gynimą nuo kontrabandinės,
nekokybiškos produkcijos, propor-
cinius mokesčius ir kt., bei į šių
nuostatų įgyvendinimo priemones.

R.Pleikys kalbėjo apie politinių
partijų rengimąsi rinkimams ir apie
tai, kaip „užkulisiuose” tariamasi
dėl agitacijos per nacionalinę ra-
diją bei televiziją. NKS atstovas in-
formavo, kad Vyriausiajai rinkimų

komisijai jau yra įteik-
tas prašymas, kuriame
nurodoma, jog agitaci-
nėse diskusijose per
nacionalinę televiziją
norėtų dalyvauti Cen-
tro sąjunga, NKS, „So-
cialdemokratija 2000”,
Krikščionių demokra-

tų partija bei Jaunosios Lietuvos,
Naujųjų tautininkų ir Politinių ka-
linių sąjunga. Anot R. Pleikio,
NKS kandidatai su malonumu bū-
tų diskutavę ir su Tėvynės sąjun-
gos (TS) atstovais, tačiau parla-
mentaras teigė turįs žinių, jog TS
įvairiausiais būdais stengiasi
išvengti dialogo su NKS.

„Baltijos jūros valstybių par- lamentarų 9-toji konferencija”.

Laima Liucija ANDRIKIENĖ
(SN, Baltijos Asamblėjos prezidiu-
mo pirmininkė) informavo dalyva-
vusi Baltijos jūros valstybių parla-
mentarų 9 – ojoje konferencijoje
Malmėje (Švedija). Baltijos Asam-
blėjos prezidiumo pirmininkė ap-
gailestavo, kad Lietuvai atstovauti
teko jai vienai, kai tuo tarpu kitų
šalių delegacijos buvę kur kas gau-
sesnės.

Konferencijoje buvo priimta
rezoliucija, kuria konferencijos da-
lyviai kreipiasi į Baltijos jūros vals-
tybių parlamentus bei vyriausybes,
ragindami toliau stiprinti galimy-
bes ir sąlygas regionų bei atskirų
vietovių bendradarbiavimui Balti-
jos jūros regione.

2000 m. rugsėjo 8 d.

„Politiniai zuikiai”. Arvydas
AKSTINAVIČIUS (Seimo opozici-
nės frakcijos „Socialdemokratija
2000” seniūno pavaduotojas) pa-
stebėjo, kad rinkimų data parink-
ta netinkamai, nes rinkimų
kampanija vyks kartu su Olimpi-
nėmis žaidynėmis. Pasak parla-
mentaro, šiuo metu tarp koalicijos
„Veikime kartu” ir Naujosios są-
jungos (socialliberalų) vadovų

vyksta kova dėl lyderiavimo. Paaš-
kėjus lyderiui šios partijos susitar-
s, tačiau šalis iš to nieko nelaimės,
mano parlamentarai. Remdamasis
aktualiausiomis politinio gyvenimo
tendencijomis, A.Akstinavičius ne-
atmetė galimybės, kad naujas Sei-
mas gali nebaigti savo kadencijos.

2000 m. rugsėjo 11 d.

„Politinės aktualijos”. Rasa
JUKNEVIČIENĖ (Seimo Pirmi-
ninko pavaduotoja, Seimo NATO
reikalų komisijos pirmininkė).

R.Juknevičienės nuomone, pa-
sibaigęs NATO Parlamentinės
Asamblėjos (PA) delegacijos vizi-
tas Lietuvoje buvo tikrai sėkmin-
gas. Vizito metu, anot jos, buvo pa-
daryta pagrindinė išvada, kuriai
pritarė visi šio vizito dalyviai, kad
Lietuvos kryptis siekiant narystės
NATO yra teisinga ir turbūt vienin-
telė įmanoma. Parlamentarė teigė
dar kartą įsitikinusi, kad labai svar-
bu visose NATO šalyse, jų politi-
niuose sluoksniuose, turėti kuo
daugiau draugų. Pasak Seimo Pir-
mininko pavaduotojos, kitų metų
pavasariį Vilniuje įvyksianti NATO
PA sesija bus ypač svarbi šiuo po-
žiūriu.

Seimo narė spaudos konferen-
cijoje taip pat pakomentavo šių
metų rugsėjo 9 d. „Lietuvos ryte”
išspausdintą Alvydo Dargio
straipsnį „Nematoma jėga kaustė
žudikus ir pareigūnus”, kuris, anot
jos, nukreiptas prieš Lietuvos pa-
sirengimą narystei NATO bei Res-
publikos Prezidentą

Seimo spaudos tarnybos vado-
vo Andriaus VAIŠNIO brifingas.
Dalyvavo Sigita Trainauskienė
(Seimo tarptautinių ryšių skyriaus
vedėja).

Spaudos tarnybos vadovas pa-
teikė informaciją dėl vis dar daž-
nai komentuojamo Kinijos LR
parlamento vadovo Li Peno vizito
bei jo niuansų ir supažindino su
vizito organizavimo istorija
(išsamiau p. 1337).

Seimo Pirmininko pavaduotoja Rasa Juknevičienė

Vytautas Čepas, Regimantas Čiupaila

A.Vaišnys taip pat priminė, kokiais įstatymais yra reglamentuojami klausimai, susiję su parlamentarų išėtinėmis pašalpomis.

Be pavadinimo. Gediminas KIRKILAS ir Algirdas SYSAS (A.Brazausko socialdemokratinės koalicijos „Veikime kartu“ atstovai).

G.Kirkilas, komentuodamas Seimo Pirmininko pavaduotojos R.Juknevičienės pasisakymus dėl publikacijų „Lietuvos ryte“, sakė, kad perdėtas slaptumas, biudžeto neskaidrumas, nuolatinis slapstymasis nuo spaudos, visuomenės, o ne tariamos provokacijos bei publikacijos didžiuosiuose dienraščiuose yra viena pagrindinių priežasčių, dėl ko žmonės tampa vis labiau nusiteikę prieš Lietuvos stojimą į NATO.

A.Sysas informavo, kad koalicija „Veikime kartu“, dar nepasibaigus dviejų mėnesių terminui, jau surinko po 50 tūkstančių piliečių parašų, remiančių siūlymus išlaikyti valstybės valdymą strateginiuose ūkio objektuose, sumažinti pridėtinės vertės mokestį už šildymą, padidinti neapmokestinamą atlyginimo minimumą.

„IAE darbuotojų socialinės garantijos, uždarančios II bloką“. Nijolė OŽELYTĖ (SN). Dalyvavo Feliksas Markevičius (IAE personalo direktorius), Aleksandras Stelmachas (nepriklausomos profsąjungos pirmininkas).

Seimo narė ragino jau dabar rūpintis IAE darbuotojų socialinėmis garantijomis, nes priešingu atveju, uždarančios II bloką, kils labai rimtų socialinių problemų, kurias, anot prelegentės, bus galima lyginti su atominiu sprogdimu. N. Oželytė pabrėžė, kad daug kalbama apie milijonus, skirtus IAE uždaryti, tačiau nei žodžio, kas žmonių laukia uždarius šį objektą. Parlamentarė sakė ketinanti laišku prašyti Rusijos prezidentą Vladimirą Putiną Rusijos vyriausybės

paramos sprendžiant dalies atominės elektrinės darbuotojų problemas.

F.Markevičiaus teigimu, socialinių garantijų nebuvimas sukelia tam tikrą elektrinės darbuotojų įtampą. Jo duomenimis, sustabdžius IEA I bloką, iš darbo reikėtų atleisti 2200 darbuotojų ir pagal dabar galiojančius įstatymus jiems išmokėti apie 103 milijonus litų. Be to, žmonės sunerimę ne tik dėl ateities, bet ir dėl dabar mažėjančių socialinių garantijų, sakė A.Stelmachas.

„Darbo vietas kuria darbdaviai“. Algis ČAPLIKAS (Centro sąjungos frakcijos narys) sakė, kad Lietuvoje tvyro panika darbdaviams, o ypač Lietuvos darbdaviams. Todėl Centro sąjungos nuostata – remti ir skatinti darbdavius, pabrėžė parlamentaras. Dar viena rimta problema – profsąjungų nebuvimas. Šiuo metu esančios dvi profsąjungų grupės yra aiškiai politizuotos. Jų lyderiai aktyviai dalyvauja politikoje, tačiau nedirba taip, kaip turėtų dirbti ir negina darbuotojų, sakė A.Čaplikas.

Dalyvavo Lietuvos pramoninių konfederacijos informacijos centro vadovas **Valdas Sutkus**.

2000 m. rugsėjo 12 d.

„Naujas Tarnybos įstatymas ir savivaldybių tarybos“. Janas SENKEVIČIUS (SN) sakė, kad pagal dabar galiojančią Tarnybos įstatymą tiek Vilniaus, tiek Šalčininkų savivaldybėse reikia daug ką keisti, nes pagal šį įstatymą savivaldybės tarybos nariais negali būti seniūnai ir įstaigų vadovai.

Dalyvavo Šalčininkų meras **Juozefas Rybakas**.

„Dar šis Seimas turi peržiūrėti Biudžeto įstatymą“. A.Brazausko socialdemokratinės koalicijos „Veikime kartu“ atstovų **Algirdo BUTKEVIČIAUS** ir **Arturo**

PLOKŠTO nuomone, dar šioje Seimo sesijoje reikėtų peržiūrėti 2000 metų valstybės biudžetą. Jie pažymėjo, kad nevykdomas biudžeto pajamų planas didina finansinius išpareigojimus. Pasak A.Butkevičiaus, šių metų liepos 1 dieną konsoliduoto biudžeto deficitas sudarė maždaug 350 mln. litų. Jis taip pat paragino įvertinti ir susidariusius kreditorinius išskolinimus. Parlamentarai stebėjosi, kad Finansų ministerijos pateiktame dokumente valstybės biudžeto asignavimų valdytojų, savivaldybių biudžetų ir valstybės fondų kreditorinis išskolinimas liepos 1 dieną – tik 443,1 mln. litų.

Išplatintos spaudos konferencijos pagrindinės tezės bei siūlymai.

„Kas kontroliuoja Sodrą“. **Bitrutė Teodora VISOKAVIČIENĖ** (SN) teigė, kad Seimo Nuosaikiųjų konservatorių frakcija nepitaria siūlymui atsieti valstybinio socialinio draudimo pensijas nuo minimalaus gyvenimo lygio (MGL). Frakcijos nuomone, tokias svarbias pataisas turėtų priimti naujos kadencijos Seimas.

Naujajame projekte siūloma bazinės pensijos dydį tvirtinti kartu su „Sodros“ biudžetu, jo rodiklių patvirtinimo įstatymu. Bazinės pensijos dydis numatomas indeksuoti pagal vartotojų kainų indeksą. Pasak B.T.Visokavičienės, dabar Seimui pateiktas projektas kelia nemažai bėgštavimų, todėl reikia numatyti saugiklius, kad bazinė pensija vis dėlto nemažėtų.

2000 m. rugsėjo 13 d.

„Vyriausybės programa: fikcija ar realybė?“. **Alfonsas BARTKUS** (Nuosaikiųjų (konservatorių) frakcijos seniūno pavaduotojas) sakė, kad frakcija pasigenda Vyriausybės ataskaitų apie programos įgyvendinimą ir siūlo teisiškai reglamentuoti periodišką

Aloyzas Sakalas, Gediminas Kirkilas, ir Juozas Bernatonis

tokios informacijos pateikimą Seimui ir visuomenei. Pasak parlamentaro, nuo 1996 m. gruodžio mėnesio iki 1999 m. balandžio mėnesio Vyriausybė pateikdavo kiekvienam Seimo nariui išsamią informaciją raštu apie programos įgyvendinimą. Nors, anot A. Bartkaus, Seimo Statutas numato, kad Vyriausybė kasmet iki kovo 1 dienos pateikia Vyriausybės veiklos ataskaitą, tačiau ši ataskaita toli gražu neatstoja konkrečios informacijos apie kiekvieno programos punkto vykdymą.

„Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo“. Albertas ŠIMĖNAS (SN) abejoja, ar Seimas suspės priimti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo pataisą, suteikiančią galimybę šiam dokumentui įsigaliooti jau nuo šių metų spalio 1-osios. Krikščionių demokratų partijai atstovaujantis parlamentarai pažymėjo, kad jo partija

neturi kitų interesų, kaip padidinti Klaipėdos uosto konkurentabilitumą, šalinant perteklines biurokratinės procedūras, mažinant krovinių aptarnavimo trukmę ir kaštus. A. Šimėno nuomone, politinės partijos, prognozuojančios savo sėkmę artėjančiuose Seimo rinkimuose, yra suinteresuotos, kad įstatymu numatyti uosto veiklos pertvarkymai būtų vykdomi po rinkimų suformavus naują valdžios struktūrą. Seimo ekonomikos komiteto vadovas teigė, jog šio įstatymo įsigaliojimo datos pakeitimo būtina sąlyga – Seimo pritarimas krikščionių demokratų pasiūlytomis įstatymo pataisoms, kuriomis ribojamos galimybės valdininkams piktnaudžiauti, ūkio subjektams uosto ribose vykdyti jam nebūdingą veiklą ir kt.

„Konservatorių lyderis – nėra vienintelis tautos saugumo garantas“. Gediminas KIRKILAS, Alo-

yzas SAKALAS ir Juozas BERNATONIS (A. Brazausko socialdemokratinės koalicijos atstovai).

LDDP frakcijos narys G. Kirkilas kritiškai vertina priimtą įstatymą, kuriuo LR teisės aktu pripažintas Lietuvos laikinosios vyriausybės pareiškimas „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ (buvo paskelbtas 1941 m. birželio 23 d.). Prelegento nuomone, šis ne Seimo, o Seimo daugumos priimtas dokumentas – „neabejotinai dar vienas smūgis arba dar viena „bombelė“ mūsų santykiams su Vakarais“.

Spaudos konferencijoje taip pat buvo išplatintas G. Kirkilo pasirašytas A. Brazausko socialdemokratinės koalicijos pareiškimas, kuriame koalicija aiškiai ir nedviprasmiškai pasisako už Lietuvos užsienio politikos tęstinumą ir pagrindinių jos tikslų – geros kaimynystės santykių bei integra-

cijos į ES ir NATO įgyvendinimą. Pareiškime sakoma, kad būtent konservatorių–krikščionių demokratų koalicija, o ne opozicija, nuolat trukdė Respublikos Prezidentui V. Adamkui vykdyti jam priklausančias užsienio politikos vadovo pareigas, dėl ko ne kartą nukentėjo Lietuvos tarptautinė politika.

“Lietuva ir pasaulis: įvaizdis svetur ir tranzito problemos”. Centro sąjungos frakcijos nariai **Vytautas ČEPAS** ir **Regimantas ČIUPAILA**.

Pasak prelegentų, Centro sąjunga susitiko su potencialiais LISCO pirkėjais. Vykusį pokalbį Centro sąjungos frakcijos nariai pavadino konstruktyviu. Taip pat jie pabrėžė, kad privatizavimo laikas yra parinktas netinkamai – visame pasaulyje yra kilusi jūrinių krovinių pervežimo krizė, todėl tokių objektų kainos kritusios.

Valdas SINKEVIČIUS, Jurgita NAUJIKIENĖ

**Spaudos konferencijų įrašus galima rasti LR Seimo interneto tinklalapyje: www.lrs.lt*

***SN – Seimo narys*

****Platintų spaudos konferencijose dokumentų kopijas galima gauti Seimo Spaudos tarnyboje*

Paiškinimas dėl Kinijos Liaudies Respublikos Liaudies atstovų susirinkimo Nuolatinio komiteto Pirmininko Li Peno vizito

2000 09 11

Kinijos Liaudies Respublikos parlamento vadovo Li Peno delegacijos **atvykimo data** Kinijos URM pareigūnų pageidavimu **buvo keičiama du kartus: rugsėjo 11 d. turėjęs prasidėti vizitas** buvo paankstintas ir iš pradžių sutarta, kad delegacija atvyks rugsėjo 4 d. (vizitas truks 5 – 6 d.).

Taip pat buvo laikomasi Kinijos LR noro, kad pirmoji vizito šalis vis tiek būtų Lietuva, po to – Estija ir Latvija (vizitas į Baltarusiją buvo įterptas atvykimo į Lietuvą išvakarėse).

Liepos mėn., kai Vilniuje susitiko vizitą rengusios Kinijos LR ir Lietuvos Respublikos darbo grupės, Kinijos atstovų pageidavimu vizito pradžia buvo perkelta į rugsėjo 5 d. (ir jis būtų trukęs 6 – 7 d.).

Vizito išvakarėse Kinijos URM vėl pasiūlė darbotvarkę pakeisti – vizitą sutrumpinti ir pakeisti susitikimų vieta. Nors Kinijos URM pareigūnų reikalavimai, kad vizito metu nesutaptų visuomeninis renginys – Tarptautinio komunizmo tribunolo posėdžiai Seimo III rūmuose, atrodė nepriimtini demokratinei valstybei, renginio organizatoriai Seimo vadovybės prašymu atsižvelgė į KLR diplomatų iškeltas problemas ir delegacijos atvykimo bei pagrindinio susitikimo dieną – rugsėjo 5 – ają po pietų padarė pertrauką. Kinijos URM sprendimas ir siūlymas pakeisti oficialaus susitikimo bei iškilmingų pietų vietą iš tikrųjų negalėjo būti susijęs su tuo, kad rugsėjo 5 d. Lietuvos parlamente vyksta kas nors Kinijos delegacijai nepriimtina.

Šio atsakomojo vizito į Lietuvą pobūdis išskirtinas ir tuo, kad, kaip apibūdino Kinijos LR pareigūnai, jis prasidėjo jau Islandijoje – trečiosios valstybės teritorijoje (tai buvo nuspręsta abipusiu KLR URM ir Lietuvos Prezidento įstaigos sutarimu).

Pabrėžtina aukštojo svečio gera valia, kad istorinis vizitas į Lietuvą įvyktų, ir jis įvyko nepaisant valdininkų mėginimų jį atšaukti. Lietuva priėmė visus KLR siūlymus ir įvykdė visus pageidavimus.

Seimo Spaudos tarnyba

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS VAIZDUOJAMOSIOS IR TAIKOMOSIOS DAILĖS FAKULTETŲ STUDENTŲ DARBŲ PARODA

2000 m. rugsėjo 10 d. parlamente atidaryta Vilniaus dailės akademijos Vaizduojamosios ir Taikomosios dailės fakultetų studentų darbų paroda.

Per tris Seimo rūmų aukštus dailės aukštoji mokykla eksponuoja daugiau kaip 50-ties autorių kūrinius. Rūdens sesijos atidarymo proga vienu pagrindiniu akcentu tapo Vilniaus senamiestyje surinktų senųjų durų instaliacija, kuri, kaip teigė atidarymo metu **Dailės akademijos rektorius Arvydas Šaltenis** (nuotr. – iš kairės), gali vertis „į praeitį ir į ateitį“. Pasak rektoriaus, menininkai ir parlamentarai turi nemažai bendro: ir vieni, ir kiti yra idealistai, tačiau Seimo nariai turėtų būti didesni pragmatikai.

Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis, atidarydamas parodą, pasidžiaugė, kad toks stambus renginys jau tampa tradicija. Prieš dvejus metus Seime buvo pristatyta lietuvių tradicinės dailės paroda. Nuolatinio Seimo ekspozicijos – Laisvės varpo – dūžiu V.Landsbergis simboliškai atvėrė bakalaurų ir magistrų darbų parodą.

Gabrielė JANSIENĖ

AUSTRIJOS RESPUBLIKOS PARLAMENTO PARODA

2000 m. rugsėjo 11 d. Seime atidaryta Austrijos Respublikos parlamento paroda. Tai viena iš Europos šalių parlamentus pristatančių parodų, skirtų Steigiamojo Seimo pirmojo posėdžio ir Gegužės 15-osios deklaracijos 80-mečio sukakčiai.

Parodą atidarė Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis ir Lietuvoje viešintis Austrijos parlamento Pirmininkas Heinzas Fischeris. Svečias padėkojo už susidomėjimą Austrijos demokratijos raida ir pažymėjo, kad Austrijos ir Lietuvos istorijoje yra nemažai paralelių. Abiejų šalių modernaus parlamentarizmo raida prasidėjo tuo pačiu metu. Be to, abi šalys negali pasidžiaugti nepertraukta demokratijos plėtra, teigė Austrijos parlamento vadovas. Tačiau Austrijai pavyko anksčiau pratęsti valstybingumo tradicijas. H.Fischeris pasidžiaugė, kad šiuo metu abi valstybės vėl eina demokratijos plėtojimo keliu.

Parodai apžiūrėti buvo surengta atvirų durų diena.

Artūras ZELENIAKAS